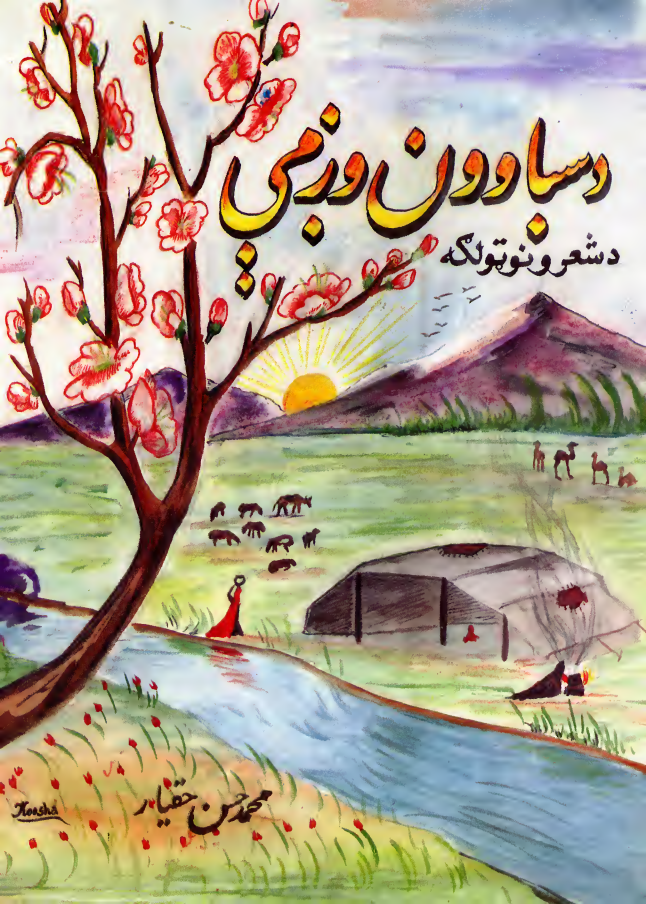

دساوون وښی

د شعرونو ټولګه

محمد حسن حقيار

Kaashid

د

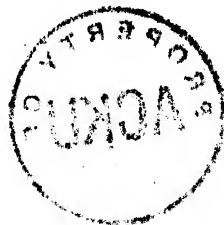
سباوون

وېږمې

قاضي محمد حسن «حقيار»

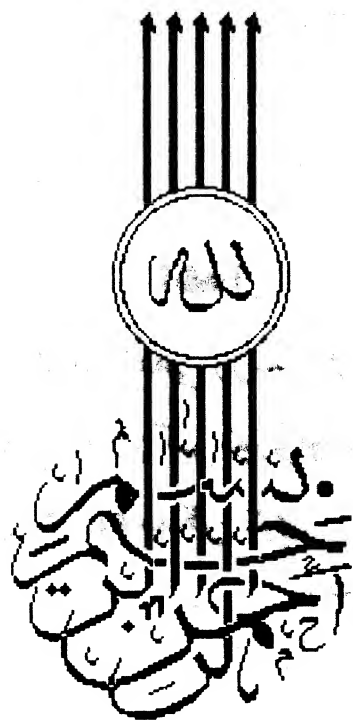
۱۳۷۷

د کتاب محانگړتياوې

- د کتاب نوم : د سباوون وېلي
- شاعر : لومړۍ شعري ټولگه
- خپرونکی : قاضي محمد حسن «حقيار»
- د خپرولو محاي : پخپله
- د کمپيوټر سمبالوونکی : دانش کتاب پلورنځی (وهکني چهلندي) قصه
- د پښتني انځور : خواني، پښور
- د چاپ کال : احمد ضيا «شرقي»
- د چاپ شمير : احمد ضيا «کوشا»
- د چاپ محل : ۱۳۷۷ هـ لمريز
- کچ : ۱۰۰۰ توکه
- لومړي : ۱۳ × ۲۱

د چاپ حق محفوظ دی

اهداء

د "نالوستی کتاب" هغی زړینې او سپینڅلې پانې
ته چي له عاطفې نه د ډکو تورو لوستل او سپړل
یې له مهربانۍ پرته راته ممکن ندي
«حقیار»

نيوليك

مخ	گنه	مخ	گنه
۲۱	ورك مدار	۲۳	د محترم اكاډيميسن پوهاند
۲۲	د ليلي غيږه	۲۴	عبدالشكور رشاد ليكنه
۲۳	د خودي ډيوې	۲۵	د محترم فضل ولي ناگار ليكنه
۲۵	گل كابل مي	۲۶	د محترم شهرت ننگيال ليكنه
۲۶	مي غيژني هيلي	۲۷	د محترم محمد اسماعيل يون ليكنه
۲۷	سپېدي	۲۸	سريزه
۲۸	پژواك	۲۹	۱ حمد
۲۹	رنگينه ارزو	۳۰	۳ نعت
۳۰	هلته او دلته	۳۱	۴ د ستورو هار
۳۱	مسانې	۳۲	۵ قاتل نظر
۳۲	د ښكلا سيند	۳۳	۶ ديار تصوير
۳۳	ژيري پاني	۳۴	۷ د ژوند كتاب
۳۵	وركه افسانه	۳۵	۸ تېري تلوسي
۳۷	تهمتي جامونه	۳۶	۹ صهبا د لطف
۳۸	مات رباب	۳۷	۱۰ زه افغان يم
۳۹	د زړه غلا	۳۸	۱۱ قطعي
۳۹	اوسپنيز هوډ	۳۹	۱۲ اوښكه په ښو
۴۰	دا زړه ساده	۴۰	۱۳ لويه خدايه
۴۱	د بقا تصوير	۴۱	۱۴ د حرم كيښي
۴۲	د روح دمه	۴۲	۱۶ ترمي ترمي زړه
۴۳	جامونه	۴۳	۱۷ د زړه كعبه
۴۴	د عشق څانگي	۴۴	۱۸ سنبل مويه
۴۵	زړه مي تخنيري	۴۵	۲۰ سترې فكريونه

مغ	گنہ	مغ	
۷۸	اسیری ولولی	۴۶	۴۶ د مینی مشعل
۷۹	د احساس قافلہ	۴۷	۴۷ د انکو شفق
۸۰	کپي خانگي	۴۸	۴۸ د ترنم انگازي
۸۱	دپوليگون سپيڅلي مشهد کي	۴۹	۴۹ عشق که جنون
۸۵	د وړانگو سمندر	۵۰	۵۰ د زپگي زنگ
۸۶	څپانده شور	۵۱	۵۱ سپين کنار
۸۷	اياسين ته	۵۲	۵۲ د مخ رڼا
۸۸	د فرياد څلي	۵۳	۵۳ وږمي د محبت
۸۹	لاهوټي نغمي	۵۴	۵۴ خم او خيال
۹۰	مجنوب خيالونه	۵۵	۵۵ قوټه
۹۱	د توبي تقدس	۵۶	۵۶ د ميني بتخاني
۹۲	نور او نار	۵۷	۵۷ قطعه
۹۳	قوتي	۵۸	۵۸ د جنون خپسه
۹۴	د ليلي دينتي د شهيدانو خطاب	۵۹	۵۹ د وفا لويته
		۶۰	۶۰ وجدان
۹۵	د خودي احساس	۶۱	۶۱ سوزيدلي ارمان
۹۶	نغمه د خپلواکۍ	۶۲	۶۲ د وصال ارزاني
۹۷	پسرلي ته	۶۵	۶۳ د ماضي همک
۹۸	خپل کلي نظر آباد ته	۶۸	۶۴ د ميني تمثيل
		۷۰	۶۵ د وصال شپه
		۷۲	۶۶ د خوب زنجير
		۷۳	۶۷ خلوريځه
		۷۴	۶۸ د ژوند تصوير
		۷۵	۶۹ قوټه
		۷۶	۷۰ پېښتون تندۍ

بسمه تعالیٰ

په ناو یا تو مطلبو نویسی کرزي
حي خيالونه شا و خاځير کانه کا
سکاروي نوې، نادرې معنا کا
د فکر و نوښت باران حي الواته کا

دده په وينا د باطل پر ضد مقدس بغاوت ته چمتو حقيقت "مغنون آفرينه طبعه لري"

حسرتونه يې مله لاندې کړي او سبه بوږنه وړه په غوښتو کې استوګنه کوي

لږ خلک که ځنځيرونه په غار و او لښو کې وړي، خود محبت ځنځير د حقيقت تر زړه

رانا و سوي دي، دې غواړي د سبا وون هغه وېره مې چې د غيبت سا په هر

کالبد کې پورې د خداي دې دې په دغه نېکه آسرو کې بريالي لري

د حقيقت د حرم کې لاياني دي د خداي دې شيخانو ته هر ورځ جمل و درې

چې د کيو تر دسې په درشل کې دده د جام جسم پاتې کېږي هم واورې

يوه اندر ياد

۲۴ دوشنبه ۱۳۹۹ هـ

عبدالله

بسمه تعالي

په ناوياتو مطلبو نويسي گريزي
چي خيالونه شاوخوا مخير مخير گاته کا
ښکاروي نوي، نادري معناگانې
د فکرونو شهبازان چي الوانه کا

دده په وينا د باطل پر ضد مقدس بغاوت ته چمتو "حقيار" مضمون آفرينه
طبعه لري حسرتونه يې ميلمانه کيږي او ښه بويونه ورنه په غوښو کي
اتنونه کوي.

نور خلک که ځنځيرونه په غاړو او پښو کي وړي، خو د محبت ځنځير
د حقيار تر زړه راټاو سوی دی، دې غواړي د سباوون مغه وږمه سي چي د
غيرت سا په هر کالبد کي پو کړي لوی خداي دي دې په دغه نيکه آرزو
کي بريالي لري.

د "حقيار" د حرم کيسې لا پاتي دي لوي خداي دي شېخانوته هومره
حوصله ورکړي چي د کمپيوتر د سدي په درشل کي دده د جمر جمر پاتي
کيسې هم واورې

۲۴ د روژي ۱۴۱۹ هـ ق

پوهاند شاد

د حقيار د شاعري ټيپرل علمي او ادبي قوت نوازې

د خداي «ج» بخښلي حمزه بابا په وينا عظيم الشان قرآن بيلا بيلو ژبو ته آيات الله وايي، نو د همدغي کليې پر بنسټ د هرې ژبې ژبور او شاعر پدې ردیف کې راځي، او د ختيځ نوميالي فيلسوف علامه اقبال خو په زغرده وايي چې :

شعر را مقصود اگر آدمگري است = شاعري هم وارث پيغمبري است

شاعري که په مختلفو وختونو او د مختلفو شرايطو لاندې هر ډول تعبير شوې، خو شاعر له ټولني او شعر له ټولنيزو واقعيتونو پرته هيڅکله مطالعه کيدلې نشي. د غوايي تر کودتا روميي شعرونو په مجموعي حيثيت ديني او ملي بڼه لرله، بيا انقلابي او سره شول، خو کله چې د افغانانو تاريخ سازي جهاد د پيړۍ د بهير مخ بدل او حماسي يې وزيږولي، نو شعر هم تري رنگ واخيست، او جهادي حماسيات به نور د تل لپاره زموږ د ادب سر څخه او گل وي.

ښاغلي حقيار د جهاد او هجرت په تاريخي شپو کې د ادب ډگر ته راوونگل، او اوس يې دا دي په جهادي قلم د اسلامي انقلاب د دفاع مورچلونه تاوده دي. يوه بله د يادوني وړ خبره چې بايد دلته ورته اشاره وشي، هغه دا ده چې د جهاد دښمنان په شعوري ډول غواړي د پيړۍ دغه گناهات زموږ له کولتوره بيل او منزوي کړي، او څرنگه چې د فرهنگ اساسي توکي تر هر څه روميي ادب دي، نو دغه يرغل تر هر څه مخکې په ادب شوي، او بيا د تأسف حاي دا دي، چې په غير شعوري ډول زموږ پخوانان چې د احساساتو او جذباتو په انقلابي دور کې قرار لري، له دغې جاهلي جريانه ډير اغيزمن کيږي، موږ بايد پدې پوه شو، چې بر بنډه شاعري د افغاني کولتور منافي او شاعري هم د خپل موجوديت له مخې تاثيرات په ساده ډول راخيستل ندي، بلکې هغه څه چې شاعر متأثر کوي، بيا يې د عکس العمل په ډول د زړه له تله راپورته کوي، نو د زړه له غږه شاعرانه زمزمه جوړيدل ډير

درد ، رياضت او د خوشال بابا په اصطلاح حيض الرجال گرځي ، نو ځکه بر بندي او بې عمقه لفاظۍ او د الفاظو رقابت ته مرحوم حمزه بابا « مهمليات » وايي ، چي له اردو ادب نه پښتو ژبي ته ورننوتې ، او بايد په کلکه تري ادب وژغورل شي . له ښه بخته د محوانو او وځپاندو شاعرانو تر منځ د ښاغلي حقيار يوه ځانگړې نه دا ده ، چي د زړه په غږ کي يې تر کافي حده عمق او ژورتيا شته ، او دا تسل پري کيږي ، چي انشاء الله د روښانه شاعرانه مستقبل زيري يې په زمزمرو کي نغښتي ښکاري ، زه د خپلي ادعا د ثبوت لپاره لاندې شعر وړاندې کولي شم :

ابتدا د انتها هم ابتدا وي = لمر ته وگوره پدي راز که پوه نه يې

زما په فکر خو د شاعر مطلب دا دي چي انسان بايد د مسلمان په حيث هيڅکله هم له خپل تلپاتي جد و جهد نه مخ وانه پوي ، او نه بايد د نهيلي په سمندر لا هوشي ، ځکه د خداي « ج » د خليفه په حيث انسان بايد د خپل خلاقيت په زور په کابيناتو کي د خپلو ابتکارونو ، اکتشافاتو او جديديت پالني فلسفه اوروجيه تپانده او مسلسل وساتي . علامه اقبال په همدې خاطر ويلي :

هر که او را قوت تخليق نيست = نزد ما جز کافر و زنديق نيست

دا سمه ده چي شاعري د معلوماتو بکس نه بلکي د ذهانت او وجدان انعکاس دي ، نو هغه څه چي په پوهه برابر او په وجداني پريکړي ښکلي وي ، له شک پرته په زړونو اغيزه کولي شي :

د خيال تدبير د تقدير واگي نيسي = مالويوي که پرښتي لويوم

د حقيار ستر ايډيال او عالمگيره مفکوره له پولو اوږي ، او يواځي د خپلي تراژيدۍ په ژپلو نه بسيا کيږي :

راکړه ذوالفقار چي پري میده کړم صليبي ناقوس

واوروم د اندلس ولس ته بيا ملکوتي نغمي

ستري د ملاکي او ناهيد اروا پيغام لري

اي همزولو تال د رباب کړئ انقلابي نغمي

بناغلي حقيار زموږ د دوو استاخي او نماينده شاعر دي، او ددغسې شاعري خپل ادبي او علمي قوت غواړي، خوزه به يې پر شاعري د نظر ماتې لپاره له ډيري ستايني سره دا نيوکه هم وکړم، چې له ټولي قادر الکلامي سره سره د حقيار په بڼې او ژوري شاعري کې راته د يو غزل نيم بيتونه د وزن او رواني له مخې پيکه ښکاره شول، چې سم خو به وي، ولي روان او چست نه ويل کيږي، نو همدغه نيمگړتيايي شعر درنوي :

عقل او هوښ مي دواړه پټ شول د جنون پردوکي
چې پروت په غاړه کې مي ستا د محبت زنگير دي
ښکاري چې هلته مي ليلامخ په حجاب کې تاو کړي
دلته په ما چې شوه تياره هم مي احساس زهير دي

لکه چې ما مخکې عرض وکړ، دغه نيوکې ددې لپاره دي چې، يواځې په ستاينه او داد محکوم نشم، که نه د حقيار شاعري د وخت له ډومبيو زمزمرو گڼلې شو، او ماتش هغه د چا خبره ادبي عنعنه ژوندي وساتله، زه د سپيني شاعري خپل بلبل ته له لوي خداي «ج» نه ددغو ټکلو فن پارو غوندي د لا بريا، عالي استعداد او ښه شخصيت دعا هم کوم.

آمين

له غږونو سره

ناکار

درونته

اومه روژه ۱۴۱۹ هـ ق

لابه ډير گلونه واشی په دی باغ کی

شعر د زړه غږ دي او زړه د مينې او ښکلا د پلوشو کوه طور؛ شاعر ددغه مينې او ښکلا پلوشي راټولوي او د احساس او جذباتو مړي ډيوې پرې روښانوي، شعر د ښکلا تعبير او د احساس تفسير دي، شعر درد او د ژوندانه د راز او رمز ژبه ده؛ د تورو او حرفونو هغه مرغلري دي چې د تخيل ښاپيري يې پخپلو پستو او تنکيو گوتو د خپلو وړينمينو زلفو په تارونو کې سره پيښي

رحمان بابا وايي:

دا د ستور دي چې له درده زگيروي خيږي

گني مخه وو د رحمان له شاعري

شعر الهام دي، د حساس احساس او درد مند زړه الهام چې د ټولنو ذوقي او فکري تنده ماتوي او د ملت له ټولنيز شعور سره اړيکي لري

گران حقيار همدغسې يو درد مند شاعر دي چې د مينې او ښکلا، درد او احساس په

تعبير او تفسير لگيا دي

که څه هم د حقيار استعداد د هيواد په قهرجنو او خونړيو وختونو کې وټوکيد او وغوړيد خو ده د خپل فن او هنر خزانه له دغه تور ښار مار نه وساتله او د مينې او ښکلا د پيغلې غاړې ته يې اميل کړه.

حقيار د هيواد گومان او خوږ ژبي شاعر دي، دده شعرونو په ادبي حلقو کيښي پته

مقبولیت گټلې چې د شعرونو دا لومړۍ مجموعه یې د ادبي سفر د گام په گام مزل پېلېدوونکې د
لوستونکي مخې ته پدې او دا ډاډ ورکوي چې دده هر گام له ورومې نه ډیر پوځ، دروند او
گړندي ختلي.

لا به ډیر گلونه واشي پدې باغ کې

د بهار د غوړیدلويي آغاز دي

زه چې د حقیر نه ستړي کیدونکي جد او جهد ذوق او استعداد ته گورم باوري یم چې
دغه محوان شاعر او لیکوال به د پښتو ادب په وړل کې نور ډیر رنگین او حسین گلونه
وروښوي.

زمونږ په روان ادبي او مطبوعاتي بهیر کې حقیر درنه ونډه لري دي په یوه
وخت کې شاعر، لیکوال، مبصر، ژورنالست او محقق دي چې له ټولو سره یې پوره
انصاف کړي او مخ پر وړاندې روان دي.

گران حقیر ته ددغې شعري ټولګې په خپراوي مبارکي اود لا زیات بریالیتوب دعا کوم.

په مینه او درنښت

شهرت ننګیال

د مطبوعاتې خدمتونو مرکز

کابل - افغانستان

۱۳۷۷ د لړم ۲۶

زه ستاد مخ هنداره ته زما د زپه چمن

د وخت يزید ته تسليمي مي د وجدان سپکاوي

دي کړيلا ته د هغه حسين فرهنگ راولو

د شهادت شراب يې تخمېلي دي خمار يې مات دي

لحده ستا غېږي ته نن حقيار ملنگ راولو

په وروستيو څلورو پنځو کلونو کې د پښتو د ځوانې شاعرې بخت زيات بيدار شوي دي؛ هم د هيواد په دننه کې ډير زيات شاعران راټوکيدلي دي او هم له هيواده بهر په لري او نږدې هيوادو کې د شعر ښکلي غونډۍ په غوړيدو دي. په ټولنيز ډول اوس د چاپ او خپرونو منځې پېښور دي. داسې مياشت به نه وي چې په پېښور کې د شعر څو ټولگي چاپ نه شي، په دې شعري ټولگو کې د ځوانو شاعرانو تله خو را درنه ده .

د گڼو شعري ټولگو چاپ سړي ته دا هيله پيدا کوي چې له شعر سره ليوالتيا زياته او پښتو شاعري دڅرنگوالي او څومره والي له پلوه مخ په بره روانه ده .

ځوان شاعر قاضي محمد حسن حقيار هم ددغه ځوان شعري بهير يوه ځلنده خيږه ده. حقيار صاحب له پنځو شپږو کلونو راهيسي شعرونه ليکي سره ددې چې دده د شاعري سابقه لږ ده خو ده په دې لړه موده کې ډير اوږد مزل وهلې او ډيرې شعري برياوې يې تر لاسه کړي دي.

له مانيز پلوه دده شعر پوخ دي او همدغه ټکي دده د شعري ژوند په وده کې زيات اغيز لرلي

دي.

حقيار اساساً يو فکري شخص (سړي) دي هغه د يو داسې سياسي فکري او عقيدوي ښوونځي

او لاري لاروی و او دي چې هلته دي په شعوري او آن په جبوري ډول دي ته مجبوریده چې مطالعه وکړي او خپله فکري او پوهنیزه پانگه بډایه کړي ځکه خو حقیار هم د یادولو وړ مطالعي له لاري پردي بریالي شو چې په ډولنه کې د خپل عمر په انډول، ځانته ځانگړې ټولنیز، فرهنګي، سیاسي او آن دولتي دریغ تثبیت او څرگند کړي. هغه له ټکلي او ځوریدلي روح سره خپله فکري شتمني ملگري کړه او کله چې یې د تخیل رنگین وزرونه پرې ومنبل نو د یوې ټینګې فکري شاعرۍ د ټوکیدو جوگه شو. (فکري شاعري) خو ورته ځکه ویلي شو چې تر اوسه پورې هغه په شعر کې د شعر د نورو رغنده توکونو په انډول (مانیزه او فکري برخه) درنه ښکاري.

شاعر هم یو ټولنیز موجود دي او د همدې اجتماعي خصلت له مخې هغه مجبور دي د نورو هم یو څه ومنې او واورې، د وخت له غوښتنو سره ځان عیارول د شاعر د فزیکي ورځني ژوند او د لنډ مهال لپاره د شعري دریغ د تثبیت سبب کیږي او د شاعر په «هوښیاري» دلالت کوي خو د شاعر د شاعرۍ تلپاتینه له گواښ سره مخامخوي هغه ځوک چې د وخت په نبض پوه وي له نورو خلکو «هوښیار» گڼل کیږي ځکه خو نویو شاعر وايي: «موږه لیونو د زمانې گریوان نیولي دي خلک هوښیاران وي له وختونو سره ځي»

حقیار سره له دې چې د وخت د نبض په ډیرو رازونو پوه دي، خو د خپل نوم او لنډ نوم (تخلص) مانیزې خوا د هغه پر شخصیت ژوري اغیزې کړي او د هغه شخصیت یې د خپل نوم او تخلص له مانا سره د انطباق پړاو ته رسولی دی، ځکه خو یې په خپله شاعرۍ کې د وخت پر نیمگۍ تیاوو او کمزوریو باندې په څرگند او لږ څرگند ډول نیوکې کړيدي. کله چې ځوک دده شعري جونگ په څیر سره ولولي نو ورته څرگنده به شي چې حقیار رښتیا هم حقیار دي. کله کله هغه په خپلې شاعرۍ کې ډیر صمیمي او عاطفي شي، د انسانیت لوړو پوړیو ته ورسېږي، د زمان او مکان له حدودو ووځي او افاقیت ته ورنژدي شي، همدغه ټکي په وروستي شنه (تحلیل) کې د هغه لوړ انساني او اخلاقي جوهر څرگند وي او له سختو پړاوونو نه د تیریدونکي شخص وروستي انساني

ارزښت په زبات رسوي.

راځه چې د وجود له احاطې نه شو بهر
يو داسې کيف پيدا کړو چې مو حس نه کړي بشر
لطيف او نوراني جسم لا مونږ ته وي ابتر
بدل په حقيقت کړو د مجاز سوي وزر
تهمت د محاسب نه به مخان خلاص کړو په عمل کي
راځه چې را پيدا کړو امتزاج دروح او تن
زه ستا د مخ هنداره ته زما د زړه چمن
خالونو ته د سپين مخ دي زه ونيسم لمن
په شال د رنگينيو به دي پټې کر مه بدن
چې وستايي حقيار تا په نغو او په غزل کي
راځه چې درته ځاي درکړم د زړه په شيش محل کي

داسې ښکاري او اټکل کيږي چې حقيار به يو وخت د خپل زړه هنداره دومره صفا کړي چې د
هيڅ ډول کيڼي گرد به يې روڼوالي زيانمن نه شي کړاي، شعر به خپله شاعر شي او شاعر هم شعر،
ياني دواړه به يو په بل کي حل شي، خو تر هغه وخته لا د ازموڼ سخت پړاو پاتې دي دده په ذهن او
شاعري کي د انسانيت او مينې سپيڅلي او په اوشکو وللي مرغلري سړي ته اشارې کوي. خو کله
چې موږ دده په اوسني شاعري او يا پر دې مجموعي قضاوت کوو نو دلته د برياوو او پرمختگونو
تر څنگ نيمگړتياوي او شعري کمزوري هم تر سترگو کيږي .

حقيار تر اوسه پوري کم شعري مزل کړي خو په دې مزله کي يې ډير وائن وهلي دي يا نې شعري
يون يې ډير گرڼدي دی.

حقيار هغه په ځان ډاډه مهمار ته ورته دي چې په ډيره چټکۍ يوه دنگه ماته وډانه کړي خو

چې خپلواکي خونپوي هغوي ته رازونه وشم

د استقلال او ازادۍ درس راشي مانه زده کړئ

زما د مېړاني سر بندي پېغامونه وشم (تر پایه)

لومړۍ مسره يې وژني کمزوري هم لري . همدارنگه ځيني قطعي هم شعاري رنگ لري. دي

سره سره حقيار هڅه کړي چې پخپله شاعري د شعار د يرغل مخه ونيسي او د خپل اند نسبتاً ښکاره

پيان تر څنگ د شعر ښکلا ته هم پاملرنه وکړي وگوري دا څو بېلگې :

اوښکي د خيال په گړهوانه ښکاري = چې حسرتونه مېلمانه ښکاري

* * *

د زلفو وريځ دي له تندي لري کړه = پکې د لمر او د هلال زيرې دي

حقيار مقتل ته چې وردانگي پاره = پټ پکې خداپو د وصال زيرې دي

* * *

که په ليمو کي دي ستونه او اداوونم

له خپل زړگي نه به د غم کله په شا ووينم

خوب کي مي غيپ کي وليدي چې ويښ شوم نه وي پاره

سترگي مي بيا بيا کړلي پتي که دي بياو ونم

* * *

چې انځور دي د تقدير پر تخته خړ دي = ژونده ښکاري چې نصيب د پېستانه يې

شامپرک شيرم ستا لمر مخ ته کښي نه شم = داسي مه وابه چې ټوله ورځ ويند يم

مادي وصل په بيلتون کي دي موندلي = که هر څورانه جلايي جدا نه يې

* * *

دم په دم مي له نظره غورځوي چی = شکر دومره خو دی یاد يم هير دی نه يم

ځمني ورو مگر ضروري کارونو ته يې لاس ونه رسيدوي، نو په دې وجه د يو ډېر وړوکی سينگار پاتې کيدل هم د يوې دنگي مانۍ په ښکلا کې د ښکلا کمې احساسولي شي .

له فکري پلوه د حقيار شاعري خورا بېلایه ده خو يوازې اند د شعر ډيرې ښکلاوې نه شي پوره کولای د هر ښه فکر بيان هم ښه شعر نه شي گڼل کيدای. د استاد محمد صديق روحي په وينا د که هر ښه فکر شعر کيدلای شي نو يو څوک به د هيواد منځه کلن پلان په نظم واورې نو آيا دا به ښه شعر وي ؟ ښه فکر هغه وخت د ښه شعر روح گرځيدلای شي چې د ښکلو او نرمو کلمو په شال کې تاوشي، د احساس اروا پکې وځليږي او تخيل يې پر تندي خالونه کيږدي، خو هغه شاعري چې بې فکره وي او بایي شاعر له مانيز فقر سره مخ وي، يوازې يې د لوستونکي د ذهني تير ايستني لپاره ښکلي او ځليدونکي کلمې د اهنګ او وزن په تار تړلي وي د بازار هغې ښکلي زړه را کښونکي مني ته ورته ده چې په لومړي وار د اخيستونکي پاملرنه جلبوي خو کله چې يې اخيستونکي واخلې او د خوږو په نيت يې ماته کړې نو منځ يې چينجن وي او خوند نه لري . پر فکري فقر اخته يا تکليف شاعر هغه مني پلورونکي ته ورته دي چې پر خپله هڅه يې د منو د پاسه سور شال غوړولي وي، اخيستونکي ته خپلې مني ښکلي او سړي ښکاره کوي، هغه تير باسي او په اصطلاح خپل ځان هونيار شميري او گټه کوي.

له نيکه مرغه حقيار د زياتي فکري شتمني خاوند دي او دپته او نه دي چې په تکلف ځان محکوم کړي، خو دده په شاعري کې بيا کله کله د فکر مالګه دومره زياته شي چې په ښکاره ډول ځان څرګند کړي يانې هغه حجاب چې ده د خپل فکر د پيغلې لپاره ټاکلې دده د آند پيغله لږ سپين سترګې کوي او له هغه تمخه يا لاس راباسي او يا هم خپل مخ خلکو ته ښکاره کوي، بيا خو نو د شعر د امر بالمعروف او نهی عن المنکر گرځنده کسان کولای شي هغه د بې حجابۍ په تور تورن او ان د نيوکې سزا ورکړي. وګورئ دا بيلګه چې د اشعار برخه يې ډيره درنه ده :

زه د تاريخ ښونه بڼه جرثونه
ويشم

سوی زړه می سور په وینو په بهو ستا = ښه دي هلته هم اباد یم هیر دي نه یم

* * *

(د وصال ارزاني)، (زړه زنگ) په لنډ بهر گڼ ښه شعرونه دي. (د لیلی دښتي د شهیدانو پیغام)، (ستړي فکرونه) او نور ځیني د مانا او ځیني د ښکلا له مخې اوچت شعرونه دي. کله کله د حقیر په شاعري کې د نورو ژبو او ویونو د کلمو زیاته کارنه دده د شعر ښکلا ته زیان رسوي باني شاعري یې د ملایې مطالعې تر اغیز لاندې راغلي ده.

ددا ډول کلمو څو بېلگې به راوړو: (جبین، صهبا د لطف، له مشامه نرگسي نگهت، سا په بان، عالم اسباب، فیوضات، التفات، انعطاف، داله تعمیم نه شو تخصیص او استثنا ثابته، سنبل مویه) او داسې نورې کلمې.

په ځینو شعرونو کې وزني کمزوري او ستونزې هم شته چې د حقیر غوندې یو لوستوال شاعر ته یې جواز نه شته. کیدای شي تر چاپ د مخه یې اصلاح کېږي خو له ځینو کمزوریو سره سره د حقیر شاعري په گړندي ډول مخ په بره روانه ده او وخت په وخت پکې ښکلي او نوي بدلونونه راځي. دده د اوسني شاعري د څرنګوالي اوچتک پر مخکښ نه سړي داسې اټکل کولای شي چې په راتلونکي شعري ژوند کې به یې ډیرې بریاوې او شعري ښکلاوې ورپه برخه وي. موږ ورته د همدغسې فرهنګي ادبي او شعري بریو هیله کوو.

د ادب په خوږه مینه

محمد اسماعیل یون

کابل ۱۳۷۷/۱۱/۲۷

يو تو خبری

نه مي غوښتل چې په دې ټولګۍ روايتي سريزه وکښم او قلم مې د درنولو ستونګو د ذهن د لالهاندتيا لامل شي خو مخنی وخت انسان يو کار ته اړ شي زما د قلم را اخستنی هم دوه لامله وو لومړې دا چې لوستونکي بايد په دې خبره کې له مخانه سره شريک کړم چې له شعر او شاعري سره خو مې مينه له کوچنيوالي نه وه خو هغه د چا خبره چې شعر مې پېژندلې دې، د شعر په غوښتنو پوه شوي يم نو له دې نعمت نه بيا ډير ناوخته برخمن شوم او که درته ووايم چې د روانی لمريزی پيړۍ د اتمي لسيزي په وروستۍ نيمايي کې دې مدرسه کې ومنل شوم نو بې محايه به نه وي .

دا چې په روان ادبي يون کې زما د شعرونو ارزښت خومره دې په دې هم ښه پوهېږم: يوه ورځ پخوا مې له خپل درانه استاد محمد آصف صميم نه وپوښتل چې استاد تازې شعرونه دي ډير کم اورېدل کېږي که د لامل په هکله يې راته څه ووايي ؟ هغه راته ډير پوخ ځواب راکړ خو پوه نه شوم چې زما د شعر ويلو حريص او تېابند احساس ولې پرې بسيا ونکړه : « زه دې پايلې ته رسيدلي يم چې هر نومره ښه شعر ووايم نو د رحمان بابا ، حميد بابا ، حمزه بابا او ... مخاي ته رسيدلی نه شم نو .... »

په هر حال شعر مې چې هر وخت ليکلي نو له گوتو وهني پرته مې چاپ ته سپارلی دی ، د شاعرۍ دعوې نه کوم خو البته د ښه شعر ويل او اورېدل له هر څه ډير خوند راکوي . او دا هم بايد ووايم چې که په نا آگاه ډول د چا شعر اغيزمن کړي و

اوسم او په شعر کي مي د هغه د شعر رنگ محسوس شي نو دا به زما د ذهن کمزوري ويولي .

د قلم را اخستني دوهم لامل مي د مخنيو دوستانو د احساس درناوي او له دوي نه د منني د څرگندولو د مراتبو په مخاي کول وو چي په دوي کي محترم او دروند استاد اکاډيميسن پوهاند عبدالشکور رشاد چي د ډير مصروفيت او ناروغي سره سره يي زما ټولگه پوره ولوستله او زه يي تشويق کړم ، تکړه ليکوال او د شريعت اوونيزي د کمپيوتر مسؤل محترم احمد ضيا « شريفي » ، مشر وزور او د انقلاب شاعر محترم استاد فضل ولي « ناگار » پياوړي ليکوال محترم شهرت ننگيال، محترم پوهنيار محمد اسمعيل « يون » ، د ننګرهار راډيو تلويزيون رئيس او د ترنم شهنشاه محترم قاري فضل الدين « سراجي » ، د کورنيو چارو وزارت د تعقيب آمر مشهور حماس او برلاسي شاعر محترم عبداللطيف « نثار » او د سپينڅلو اخلاقو خاوند محترم قاري عبدالرحمن « هارون » د يادولو ډير حقدار دي چي د همدوي تشويق ددي ټولگي چاپ ته وهڅولم .

« حقيار »

انځور د فن يې سترگو کي زما زړه ويستلې دي
دا خداي نه دي نو وايه خداي يې څومره ښکلي دي ؟
په تمه د ثواب يې ښکلوم ورښمپني زلفي
غلاف د کعبې هم ور پورې چا مښلې دي
باهه مي مقتديان د ښکلي مخ محراب ته ټيټ شول
دي نور کي يې جانانه ستا تصوير ليدلې دي
خپل بوي او حسن تا کړ لو بلا لښتي د گل ته
سلام ته د ازغي کله بورا راغلې دي ؟
ليدو سره مي ستا د سترگو «کسي» کوه طور شول
گودره بختوره ! تايي خال کتلي دي
ستا سترگو کړي جانانه زما سترگي وږي سترگي
احساس يې د مړنې راته پخوا وژلې دي

له دومره معرفت نه دي توبه چې زغم يې نه وي
 استاد د فرېنتو دي په لويې رتله دي
 احساس مي د سجدو شو طغياني د تندې بحر!
 بېړۍ ته د تقدير دي كوم ساحل ليدلې دي ؟
 تنها زه غلام نه يم د غاښول د ښكلي داغ
 اشنا مي خپل ښايست خپله په زړه داغلي دي
 دا څومره تعجب چې يار كړي مينه زه غرور !!
 له محان نه بيل اشنا وايه چې چا زغملي دي
 له عالم ناسوت نه د لاهوت مقام ته وخوت
 ستا عرش شو ووته فرش يار مي ترې پورته تللې دي
 توحيد يې زمزمه د هر يو تال د موسيقۍ و
 ښكاري! د زړه مارغه دي د « حقيار » وېشتلي دي.

دويم مكروريان كابل
 ۱۳۷۶/۱۰/۱۲

نعت

په رښتيا د حق د پوه يې محمده «ص»
 د عاشق زړه تسله يې محمده «ص»
 ستا راتلو سره د حق رڼا خپره شوه
 تياره ورکه شوه جلوه يې محمده «ص»
 شو د ظلم ټغر ټول له دې دنيا نه
 د مظلوم د زړه ناره يې محمده «ص»
 انسانيت ته د خلاصون سوغات تا راوړه
 نمونه ، مثال قدوه يې محمده «ص»
 ستا له ياده ناروغان صحت ومومي
 د سحر نسيم ، وږمه يې محمده «ص»
 (ته قسيم، نسيم، جسيم، يې هم وسيم يې)
 هم ښکلا هم تجله يې محمده «ص»
 هم اول يې هم اخر يې پيدا شوي
 د اغاز، انجام نقطه يې محمده «ص»
 که موسي په کوه طور د خداي «ج» کلیم وو
 ته په عرش د خداي «ج» ميلمه يې محمده «ص»
 اميدوار ستا شفاعت ته زه «حقيار» یم
 زه عاصي ته مي تکیه يې محمده «ص» .

د ستورو هار

مونږ زېږونه کړو ښکلیو! تاسو لوی کوی د زېږونو
 ساحل به کله وويني بېړۍ د ارمانونو
 د روح ژوند د تیزابو په چینه کې نه سوزېږم
 د یار غمه راځه کړم اموخته ستا عذابونو
 د ټکنډو غرمو شکر مخوانې سراب سراب کړه
 یادېږي مې خوږونه د باران په موندو
 نږدی ده چې سپرغۍ مې د اور غرونه شي هغو ته
 چې چاراته جوړ کړي وژنتون د ارمانونو
 سپوږمۍ! د ستورو هار به درته واچوم په غاړه
 که خدای دی کړي را پېښه نن زمونږ په ماینامونو
 هر یاد دي د رقیب په زړه چاره په مخ خپېږه
 مېونده! نازوم به دي د زغرو په وزرونو
 شپونکی جانان شو زرکه د سپرلي سندري وايي
 وزر د نغمو گرځوي د غرونو په سرونو
 چې نه يې مومي غیب د رقیب ماتې سره هم نو
 «حقیاره» په بدخواره شي گوډار له گڼگونو

کابل دریم مکرویان

۱۳۷۷/۱۲/۲

قاتل نظر

پياله د وصل ومونده ليوني
 نخيري د راز کړله پرده ليوني
 عشقه تنها په تايي راوړې ايمان
 بل چاته نه شول په سجده ليوني
 ته دي د عقل بت ته کړه عبادت
 هيره به نکړي ميکده ليوني
 پل به وړک نه شي د مجنون د کاروان
 په پښتنو کي خو لا شته ليوني
 ته لکه شمع هر محفل کي خاندي
 لکه پتنگ مونږ شو لمبه ليوني
 په غمکده کي لمانځي ياد دليلي
 ځکه کيسه کړله اوږده ليوني
 دا خو قاتل نظر و ستا د سترگو
 شول د جنون په رنځ اخته ليوني
 که د «حقيار» اوښکي مالگيني وي نو
 کوڅه کي زمونږ هم شته يو دوه ليوني.

کابل ۱۳۷۵/۵/۲۵

د يار تصوير

اوبنكي د خيال په گريوانه ښكاري
چې حسرتونه ي ميلمانه ښكاري
راسره اوسي د زرگي په كور كې
مخكه غمونه دي خواره ښكاري
پوه شوم چې راغي د اجل قاصد مې
بيا د ښو غمښي كارډه ښكاري
چې دوه مين سره يو ځاي شي چيرته
دا خلك ټول ورته ړانده ښكاري
د يار تصوير دي په كې ځاي نيولي
ماته مې ښكلي نو ليمه ښكاري
پدې پراخه لوى جهان كې اشنا
بې له تا نور راته څه نه ښكاري
خبر كه له سترگو مې بهيرې اوبنكي
شبنم د گل په پاڼو ښه ښكاري
غم كې پيدا په غم كې لوي شو «حقيار»
تېې تېې يې مخكه زړه ښكاري.

جلال آباد

۱۳۷۴/۲/۱۰

د ژوند کتاب

ستا چي د حيا خوله راتوبه له جبينه شي
زما چينه د سترگو هم بدله په سره وينه شي
وښه په وړشو مي د احساس ستا د يادو باران
حسنة! چي د ژوند د كتاب دا پاڼه رنگينه شي
نيسم دي گريوان نه د مجنون په محكمه كي زه
پرېږده چي د عشق دعوه مي اوس درسره سپينه شي
بڼه شوه چي ښكلا دي د غمونو كړه پيرزو پر ما
ناوي د ارمان به مي پري نوره هم حسينه شي
نه غواړم له خلكو څه خو غواړم چي هر څاڅكي مو
وينه مينه مينه مينه مينه مينه مينه شي.

وزير اكبر خان كابل

۱۳۷۶/۲/۲۳

تېرې تلوسې

سر د يار په غيږ کي لوبوم مخان له کمڅو سره
 خيال کي خوله په خوله شونډي ويدي شي انگو سره
 راشه ساقې وړک نور اضطراب او شوگيري مې کړه
 اوس خو پيالي راکړه بيا به گورمه توبو سره
 نن مې د اميد جرگي ته وويل د ليلا سترگو
 دا ده د پښتو سيمه عادت يو له جرگو سره
 ډيري گيلې باره ما په زړه درته ساتلي وي
 هيري شوي له مانه ستا د يو نظر کتو سره
 وصل د مودوکي چي د هجر غمازي کوي
 دا سپيدي دي ورکي شي زه خوښ يم له تيارو سره
 ستا د مخ ښکلا چي بد نظره له نظر نکړي
 ما محانته لوگي کړه چي سوزېږم سپيلنو سره
 ښکاري چي دا هم د ليلا سترگو خمار کړيدي
 شيخ چي ميکدي ته را روان دي له تسپو سره
 نوش چي کړل شراب «حقيار» د سترگو له کوثر نه دي
 تېرې تلوسې يې شوي لا تېرې له جامو سره.

جلال آباد

۱۳۷۴/۵/۱۵

صهبا د لطف

بې اعتنا حسن زما د بې خودي تائير دي
 انيني د مخ کي دي زما د مایوسي تصوير دي
 بنکاري چي هلته مي لېلا مخ په حجاب کي تاو کړ
 دلته په ما چي شوه تياره هم مي احساس ذهیر دي
 عقل او هوښ مي دواړه پټ شول د جنون پردو کي
 چي پروت په غاړه کي مي ستا د محبت مخخیر دي
 د تننا و تسلسل ته شه بريښنا تالنده
 د للمي کښت مي اشنا ستا د تقاضو اسير دي
 صهبا د لطف، د الفت په بلوري جامو کي
 ددي خمار انسانيت دغه فطري ضمير دي
 تير خاموشي کي له مشامه نرگسي نکهت شو
 بڼه استدلال دي دا کاروان ددي جهان تفسير دي
 خداپرو خدمت دي داتوم شو لوي طاعون ژوند لره
 داگونگسي دا انعکاس او دا يو عام نفير دي
 د اله تعميم نه شو تخصيص او استثنا ثابته
 که هر خو دي «حقيار» غني خو درکي ستا فقير دي

جلال آباد

۱۳۷۴/۷/۶

زه افغان يم

زه د تاريخ نمونه يم جړنتونه وېشم
چې خپلواکي خوښوي هغوي ته رازونه وېشم
د استقلال او ازادۍ درس راشي مانه زده کړئ
زه د مېړانې سر ښندنې پيغامونه وېشم
د استعمار د سترگو خار يم غلامي نه منم
په چپه خوله ټولي نړۍ ته عبرتونه وېشم
زه گدا گر نه يم لاس مي د کرم پراخ دي
يم حاتم سخا کي پت عزت نثرونه وېشم
حرص مي خوښ ندي نه څه غواړم قناعت لرمه
خپله نادار يم خو په نورو خيراتونه وېشم
زه خو د علم معرفت او تمدن زانگو يم
وايي «حقيار» ټولي دنيا ته حکمتونه وېشم

پېښور

۱۳۶۹/۶/۱۸

د پولې گون په سپېڅلي مشهد کې

تطمين

ستا د مزار نور د تيارو غيږ. کې سپېڅلي شويدي
مونږ د خړو خاورونه وېمه د سباوون ورو
زېري شه په تا ستا ارمانونه پوره کيږي نن
مونږ چې مرگ په غيږه کې په تمه د ژوندون ورو

***

ای د امت وياړه تاريخ ستا د ننگ شاهد دي
وگوره احساس دي بدرگه يې کاروانونه کړي
مونږه يې په شمع د مزار گان سوزوو ورته
څوک چې خدای، رسول او قام تېر ته خدمتونه کړي

***

داغ يې په تندي د ماتې ښکاري خوشمېږي نه
دا پردي اجير وگوره اوس هم سور کمون غواړي
بيايي د نغمو د شور و زرو دنيا ونږوه
دا محمدي سپاهيان وحدت غواړي سمون غواړي

پوليگون

۱۳۷۶/۲/۲۶

اوبنګه په ښو

چيغه د جرس يمه نقش په اوبو يمه
يا د خواږه خيال مقتول اوس هم په سلګو يمه
زه د کشمکش اسير، اوږمه را اوږمه
کله د پيالو يمه ږکله د تسپو يمه
يا مې راز افشا همه عالم اسباب کړلو
يا خو مرغله يم پټه په پردو يمه
يم ستا د هستۍ تفسیر، ښکارم د آيني په مخ
رمز دي د تخليق يمه زېږه د ليدو يمه
منم چي ازل اېده وصف دي د حسن ستا
ناز ته د ښکلا په نياز زه هم له هغو يمه
ستا په مخ نقاب غوټۍ زما د عرياني لامل
ته چي په پردو کي مې وېږي د مودو يمه
يا يم سمندر خاموش، يا د سترګو وپ يمه
يا د محفل شمع، يا اوبنګه په ښو يمه
يا خوا دم زاد يمه لوڅ يم په جنت کي هم
يا پټه په حجاب د نور منع کي د لمبو يمه
يا دا سويلو ځنځير، وريخ او سايه بان شولو
يا ښکلا ته وسومه ږود د سپيلنو يمه
دا مترنم اواز بهيا د نيم بسمل په خوله
ښ د محبت کي تل ډاسي په نارو يمه
حد مې د لطيف احساس کړه «حقياره» درک له دي
پرخه يم د گل په سريز پرتله د شپو يمه

جلال آباد

۱۳۷۶/۹/۱۸

لویه خدایه

ستا د تکبیر د انگازې په خاطر
د خوار یتیم بنده خولې په خاطر
د اورور وژني مونږ کي ختمې کړې ته
نور د توحید د کلمې په خاطر
راکړې خلاصۍ ته د غمو له بحر
زمونږ د قبلي ستا د کعبې په خاطر
دا تش کچکول مو له عظمت نه ډک کړې
دا ستا د صبر و حوصلې په خاطر
په خپل رحمت «حقیار» ته ورکړې آرام
د سباوون خوږې وږمې په خاطر -

جلال آباد

۱۳۷۳/۱/۵

د هوم کيسې

غم ته مې د غم کيسې لا پاتې دي
وخته او ستم کيسې لا پاتې دي
اي د ښکلا بڼې کې ښاپيرۍ د خيال
سترگو ته د نم کيسې لا پاتې دي
جوړ يې له صفت نه ما دېوان کړلو
مخ ته د صنم کيسې لا پاتې دي
ترنگ کې د رباب دي د منصور پيغام
تا له ا د آدم کيسې لا پاتې دي
خدايزده که يې جوړ دغه زخونه شي
زړه ته د مرهم کيسې لا پاتې دي
ناڅي د خمار د نغمو شور ساقي
ستا د زېرو بم کيسې لا پاتې دي

راغې پرې خزان بوراگان لارل ترې
گل ته د شبنم کیسې لا پاتې دي
تنه د وفا اینده شوه ستا له مخ
هجره! ستا د چم کیسې لا پاتې دي
ولې دي تندي پرې شېخه تر یو کړلو
دا د جام او چم کیسې لا پاتې دي
و سپړه «حقیار» کتاب د مینې اوس
عشقه! د قلم کیسې لا پاتې دي.

جلال آباد

۱۳۷۳/۶/۲۵

ما دا شعر لیکلي وو چې ډیر وخت وروسته مې د پروین ملال په
تبجته سپړمې کي تقریباً همدا قافیه تر سترگو شوه.

ترمې ترمې زړه

لکه نن چې په اور ايښي دي زما زړه
 خداي «ج» دي بل داسې مجبور نه کا د چا زړه
 چې منگولې دي په وينو تکې سرې دي
 وايه نن دي کم ازار کوم بې گناه زړه
 چې ټول عمر ستا په ياد کې کېدلو
 لکه گل کې ترمې ترمې تا خودا زړه
 غمازانو په کې کې واپرولي
 محکه تور دي له دې کلي د وفا زړه
 خاطرې چې د يار يادې کړمه تاته
 بيا شي ولې په خندا او په ژړا زړه ؟
 د مجاز او حقيقت په مينځ کې ورکه
 نه خفه او نه خوشوي ته د لا سا زړه
 په رمزو باندې د مينې څوک پوهيږي
 «هيت لك» ولي غوښتل د زليخا زړه
 چې غوتۍ په تبسم ورته غوږيږي
 نو په خوند کله مېرې د بورا زړه
 فلسفه يې راته ووايه «حقياره»
 بې اختياره شولو ولې مين ستا زړه ؟

جلال آباد

۱۳۷۳/۱/۲.

د زړه كعبه

ميگوني شونډې تور زلفان يادوم
 په مخ خالونه د جانان يادوم
 ټول ديار سترگو خمار كړي ساقې
 په ميكده كې دې رندان يادوم
 فلكه ستا فيض ته چې نيسي سترگې
 په زړه داغلي ارزغوان يادوم
 ستا له حلقې نه مې توبه سالكه
 زه ميخانه كې خپل پيران يادوم
 د دوه رنگۍ او د جوړښت مدرسي
 ډير ابن الوقته شاگردان يادوم
 چې يې ده مينه غوړ لستونې سره
 دا د مطلب خواږه ياران يادوم
 خو له يې ده سره د پاك شهيد په وينو
 بعضي منبر كې ملايان يادوم
 نور به ي حرم ته په سجده نه شمه
 د زړه كعبه كې دې بتان يادوم
 هره شيبه ده ستا د حسن مرهون
 ژوند د «حقيار» ته ستا احسان يادوم.

جلال آباد

۱۳۷۳/۸/۱۶

سنبېل مويه

لکه سروې قد بالا
خوش اندامه خوشنما
لږ قبوله کړه زما
يوه مجبوره تمنا
پري رويه سنبېل مويه
عنبر بويه کچ ابرويه
په ما هم لږ نظر بويه
چي پوره مې شي مدعا
ستا دې حسن ته حيران
د جنت حوري غلمان
که يوسف دې د کنعان
ستا شان ټولو کي والا
په کتار کي د خويانو
د گل مخو خانمانو
په دنيا د مهرو يانو
ته يې زما د رنځ دوا

ستا مزگان کما خيگر
دا ملهم دي که خنجر
لا تردی يې ډير اثر
رب مين کړمه په تا
ته ی د زړه په عرش ميلمه شه
تیاره ژوند ته يې ډ يوه شه
پریشانو ته اسره شه
د «حقيار» ارزو ده دا.

جلال آباد

۱۳۷۳/۱۰/۱۰

ستوري فکرونه

څوک مې درد و څوک مې غمو ته ځاندي
 بې وفایار مې پر هرو ته ځاندي
 اوښکي مې سترگو کې نن وچې شولي
 سوي زخمو ته زخمو ته ځاندي
 کله وتلی مې خاطر نه شي ته
 بس شوگیری زما خوږو ته ځاندي
 غمونه ډیر اوزه یواځې یمه
 ستوري زما سترو فکرو ته ځاندي
 ایری ایری د بیلته اور کړمه
 خیال مې اشنا ستا تصویرو ته ځاندي
 په کومه ژبه دی زه و ستا یمه
 گلو نه ستا ښکلو خالو ته ځاندي
 دا کوم طوفان او سیلې راغله پر مونږ
 دغه ناتار مو هدیرو ته ځاندي
 زاړه غمونه بې هیر کړي له ما
 نوي ماتم مو ماتمو ته ځاندي
 چې دا وطن بې دي گټلي مونږ ته
 بې ننگ بې نخله اوس قبرو ته ځاندي
 د لیوني هوس شو ښکار بر خلیک
 جنون د عقل فیصلو ته ځاندي
 څومره کم قدرو کې راگیر شوي صنم
 «حقیار» د دي خلکو پښتو ته ځاندي .

ورک مدار

یم لاله احساس د خود رویی می لا څپاند دی
 سور للمی رخسار می د فطرت په پرځه تاند دی
 وخته ! دي شېخانو که دورې او دار راوړې دی
 زما هم د منصور او د تبریز تاریخ محلاته دي
 نڅه که د هستۍ واگې چا مخ مړاوي خزان ته کړل
 بشکلیو ! تخیل می له پخوا لا ډیر تپاند دی
 چا چې په خپل لمر زما د بخت پروین دا غل غوښتل
 وړک دي ترې مدار خپل په فضا کې لالهاند دی
 دا چې له تدفین او جنازی وروسته هم ساه اخلم
 دا می د سیالۍ فکر رگونو کې هڅاند دی
 مې چې شو په مینه او ژوندۍ یې کړه نو بیا هله
 توغ د عشق خلی د «حقیار» باندي رپاند دی

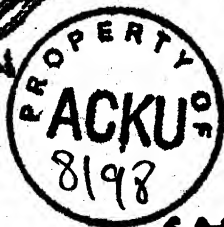
کابل د زیر اکینې

۱۳۷۷/۹/۱۰

د ليلي فيره

په حيرتانو او ليلي دېته كي د شهيدانو په ليدلو
 دا فضا وېمه وېمه ورته ښكارېږي
 كه طالب سر په سجده ورته ښكارېږي
 تصور يي د مريخ او د زحل دي
 دا دنيا څومره وړه ورته ښكارېږي
 چې د هوډ بېړۍ د خيال جزيري ښكل كړي
 اوس ساحل هره څپه ورته ښكارېږي
 د ارمان د ناوې غېږ كي يي سر كيښود
 هره خوا خپله قبله ورته ښكارېږي
 د عنقا او د هما د ښكار تكله !
 دا ښكاري څومره ساده ورته ښكارېږي
 د مېړاني حماسو «ادب» يي لوستي
 ټيټه غاړه افسانه ورته ښكارېږي
 د بكتاش او رابعې د مينې چم كي
 د «ليلي» غېږه پسته ورته ښكارېږي
 د ابدال د توري خړپ قفقاز كي وينې
 كه خيبر او تاتره ورته ښكارېږي
 چې «حقيار» يي د وصال انځور را كاري
 هر يو حرف خپله قافيه ورته ښكارېږي .

شيرخان

د خوي ډيوې

د سوچ بېرې کي ډوب د هجر ټپ ټکورومه
د زړه گوټي مي ښوري ستا تصوير انځورومه
فطرت ستا په هستۍ د غيرت روح ومخلاوه
وپمه يم زه دا روح په هر کالبد کي پوکومه
چي شال د فيوضاتو دم په دم په ده غوږپېرې
اي سپوره د خرقې محکه يې خاوري ښکلومه
د خيال په کرونده د الهامونو باران اوړي
د هوښ للمي! ستاسوي فصل بيا راتوکومه
اي ناوې د غزل! دا ښېښې ليچي دې بالبت کړه
د لوي بابا په غيږ کي مي خپل دردوڼه کومه
دنيا کي فلسفه د ابدیت که څو جنون ده !!
ابد دې د تخليق په مخ يادونه محلومه

درك كړي مي پيغام ستا خوږولو پښتنو ته
 وروغږي پري كې په سر خاوري بادومه
 پښې مي د زگړو ټوا و كچكول د بې وسيو
 خيرات د همت غواړمه مغل پري محفلومه
 ډيوې د خودي مړي د مصنوعي عقل وزركړي
 غوړوانگې د فطري جنون دي بيا را نقلومه
 ملاكې! ميوندي جذبي دي پام «ملاكې» نه شي
 د سرو وينو خالونه ستا په زړه لگومه
 «حقياره!» پل په پل د بابا كيږده حس دي سم كړه
 كه نه !! محاكمي ته د ضمير دي كښومه

د كندهار ښار د احمد شاه بابا په مزار كې

د جدي وري ۱۳۳۷/۲/۲۹

گل کابل مې

چې د حسن وریده و
اننگي يې د گل سره و
مینه مینه يې لیمه و
حم و خیال و نڅیده و
سندرېز په کې هر څه و
هغه وخت کې تاته بڼه و
اشنا اوس دې پریښود ماته؟

وزیر اکبر خان ۱۳۷۶/۶/۱۵

دا شعر مې اسحق تنکیال ته هغه وخت لیکلی او لېږلي و چې په
لومړي محل يې کابل پرېښود

مړ غيژني هيلې

د نوي ميني نوي امتياز مي وليده
 انجام دي د ستم، د عشق اغاز مي وليده
 شوه د حقيقت ناوي احساسه ځوانيمرگه
 پټې په رنگينيو کي مجاز مي وليده
 د سترو ارمانو بهير خادم د يار د در
 نياز يي غلامي کړه مغرور ناز مي وليده
 وړيل نه صحرايي شي غلچکي شانتې نگهت
 ښکارته دي زړگيه عجيب باز مي وليده
 بيا مي مړ غيژني هيلې تاته په سجدو شوي
 «عشق له مذهب سره همراز مي وليده»
 ښکل کړه د سکوت شونډې ښکاره چي کړ گل راز
 شلیدلي يي گريوان د هستۍ راز مي وليده
 سيزل وکه رتل په تول پوره وتول ثواب و
 د يار هري ادا کي خاص انداز مي وليده
 داغ په تسلسل د سوي اه شول اميدونه
 شمعي چي دا خپل سوزو گداز مي وليده
 عتقا که د «حقيار» د فکر کړي د لاهوت مشوق
 «ستا نوم ته نسبت کي دا اعزاز مي وليده»

۱۳۷۵/۷/۶

سېټې

زه چې دا ستا د مينې ټورته مخه
له خپله لاسه نو پيقور ته مخه
خو د د منزل لار به اېږدېږي راته
زه چې د بنکته په مخاي پورته مخه
د وسوساو اسويليو غېږکي
لکه پتنگ د شمې اورتو مخه
دا خو تياره ده او هغه وېلې سهار
له دې سکون نه هغه شور ته مخه
بوراته گل په غوړ کي وويل ورو
ژاړه چې زه د فنا لورته مخه
سپېدي راوختې رڼا ښوله شپه
بس دې اشنا نور درنه گوزته مخه
زخمي زخمي خفه خفه زړگي به
دا زه «حقيار» له تانه گوزته مخه .

پېښور

۱۳۷۲/۱/۸

بږواک

که په ازغي مي زړه زخمي نه وو پورا به نه يم
 که مي تياري روښانه نه کړي نو سبا به نه يم
 ډيوه د مينې مي چي نکړي په محان ټول پتنگان
 بس د دوزخ اور راته وو نه رڼا به نه يم
 د ښاپېريو د گلبن د بړغ بږواک يمه زه
 مېو زړو ته ورنکړم که ژوند مسته خندا به نه يم
 که مي د ژوند وچو چينو ته خضر رانه وستو
 بيا به يم مړي د کالبوت او مسيحا به نه يم
 که د غېرت طوفان مي ټول جهان ونه لږزي
 بي فيضه کافي به نو يم زړه د اسيا به نه يم
 که دا د سحر ښاماران مي ټول لوگي نه کړلو
 بيا مي يو تش لرگي گڼه د حق امسا به نه يم
 له سوزه ډک آه مي که نکړي سمندر دوه محابه
 نو سامري به يم بت پال، روح د موسي به نه يم
 که اسمانونه مي د پاكي مينې پل پل نه کړل
 نو بيا د ښڼو لاندې مېړۍ يمه عېسي به نه يم
 که مي اعجاز ته کائنات واړه حيران نه شي
 د تش جادو رڼا به يم يد بيضا به نه يم
 «حقياره» ستا د پاكي مينې په عظمت مي سوگند
 که په ليدو مي خمار نه شوي نو ښکلا به نه يم .

جلال آباد

۱۳۷۳/۱۰/۲۶

رنگينه آرزو

راتلوته د زيارت ستا اوازي وغزیدي
شاو خوا د قبر مي خازي وغزیدي
خيال مي لا هوتي چي د تکبير شعار ورغبرگ شو
بلخ نه تر کاشغر پي انگازي وغزیدي
و پوښته پښتو مي له بريډن او مکتاښ نه
چي نخنگه مي لندن پوري نيزي وغزیدي
زړه چي دي هوس بيا د ښکلا د مينې وکړ
ښکاري چي خاطر کي دي غمزي وغزیدي
شونډو کي دي پروته موسکا د رقيب مخکي
زما د ارمانونو جنازي وغزیدي
مينه او ارزو به دي رنگينه شي «حقياره»
داسي مي په خيال کي اندازي وغزیدي .

۱۳۳۶/۹/۱۱ د زيراکر خان - کابل

هله او دله

هله خوشحالی دي او مستی دي خدا گاني دي
 دله په هر کور کي ویر ماتم او ژړا گاني دي
 هله ورور ولي ده یو له بل ځني څارېږي ټول
 دله د یو بل د وینو غښلو ارزوگاني دي
 هله سپیری دښتی زرغونېږي د غاټول په رنگ
 دله له باغونو ځني جوړی بیدیاگاني دي
 هله اتفاق دي یو اواز دي او ملي وحدت
 دله د وژلو او قتلونو فتواگاني دي
 هله تمدن دي پر مخنگ دي ایادي کيږي
 دله خلکو کورۍ چي تالا ده او غلاگاني دي
 هله یو تنظیم یو حکومت ټول یي تابع وینم
 دله انارشي او بی نظمي ده سلاڅگاني دي
 هله له هر چا سره سکون او اطمینان وینم
 دله خو «حقیاره» ځانځاني ده سوداگاني دي.

جلال آباد

۱۳۷۳/۱/۱۰

ممانې

وخته دا شيبې دې مخه تا چاڼې دې
 بن کي د منو مې نن بکياڼې دې
 روح د کتاب وټې شهيد توري شول
 ميني !! ارزوگانې باڼې پاڼې دې
 زه ي چي وينم دود، باروت او وينې دې
 چا ويل چي په غرونو کي ممانې دې
 هسي زموڼږ حرص دا سټا پيښي کوي
 ژونده! نوري ستا سندري چاڼې دې
 شاه او ناوي دواړه دېل ژبي شوي
 توري د پېښو په کي راځانې دې
 لاري د «اغبار» دښتو کي رسولې
 تا چي تر هولي سپينې زانې دې
 وړې په تش کتو چي د «حقيار» عقل
 دا خو د توز غره د ناو بهانې دې .

۱۳۷۷/۵/۶

وزير اکبر خان کابل

د بنگلا سيند

د زلفو دام ته مي پرېږدئ او که نه
 خلکو ! ډک جام ته مي پرېږدئ او که نه
 محان لمبو مه د بنگلا په سيند کي
 دغه مرام ته مي پرېږدئ او که نه
 غواړمه محان ورته لوگي لوگي کړم
 دي احترام ته مي پرېږدئ او که نه
 تيروازغو مي زړه زخمي زخمي کړ
 اوس گل اندام ته مي پرېږدئ او که نه
 اي په تيارو او په تور تم مينو
 د نور پيغام ته مي پرېږدئ او که نه
 زما په ښځو کي د هجران زولنو !
 د وصل گام ته مي پرېږدئ او که نه
 پرخي د لمر شغلو ته وکړه گيله
 د گل سلام ته مي پرېږدئ او که نه
 آي د صنم د سپين مخ شو خو جلوو
 لږ هم آرام ته مي پرېږدئ او که نه
 د بار غمو له مانه غواړئ څه نور
 محانته لږ پام ته مي پرېږدئ او که نه
 چي تور له سپين مخني پري بيل کړي « حقيار »
 داسي اقدام ته مي پرېږدئ او که نه .

جلال آباد

۱۳۷۳/۷/۶

ژيړې پانې

بې وزره شوق د هوا څه په کار نده
د دیدن تمه وړیا څه په کار نده
یم ذره د لمر په وړانگو کې مې کور دي
ماته قصر د «حمرا» څه په کار نده
ژيړې پانې به تازه د عیسی «ع» دم کېږي
مړه احساس ته مسیحا څه په کار نده
ما ویل مهر دي زما سر د سحر ناوې!
تا ویل ستا غیږ کې رڼا څه په کار نده
زما د عشق قاموس کې زه او ته یو زه یو
ستا بڼایست وایي: وفا څه په کار نده
څه خودي خو چې منظور شومه که رد شوم
زړه در زړه خو ژړا څه په کار نده

هر صادق رېبار د مینې پیغمبر وي
 شوم قاصد نه تمنا څه په کار نده
 چي په ورکړه يي د پټ او ناموس غواړې «۱»
 بس د استادي وي زما څه په کار نده
 جنگ به ستاسو وي خو زړه به مانه ويسي
 سترگو برندي شي! حيا څه په کار نده
 پانه پانه د تاريخ مي راته وايي
 «له اغيار سره خندا څه په کار نده»
 آه او سوز هم چي بيدار نه کړل «حقياره»
 دي کټو ته شور نوا څه په کار نده .
 «۱» د رباني او دوستم لغوا : په شېرغان کي د امريکايي هيئت مني
 او هر کلي ته د پنځو راوستلو ته اشاره ده

ورکه افسانه

لخته شوه کړه شوله

سرد شوله لمبه شوله

سترگي خماري شولي

وينه تکه سرد شوله

دا د مينې راز او ساز

شعر شو نغمه شوله

غابښ و که ډلې وه دا

پېر شوله جلوه شوله

لازمه بت پال شومه

ستا زړه مې کعبه شوله

وصلې، مينه، ناز، نخري

جوړه تري سجده شوله

«مينه کنعاني» زما

ورکه افسانه شوله

سترگو نه ي حيا کوي

(مينه بنسټه شوله)

جوړه مي له اد او سوز
دا د غم كيسه شوله
سترو مزلوته مي
ستا سينه دمه شوله
شمعي د وصال ارزو
شپه شوله اوږده شوله
چا چي ماته بد كتل
خونه يې سپيره شوله
نذر كړي «حقيار» اوښكي
بيا يې ميلمنه شوله.

پېښور كوچني اختر

۱۳۷۳/۱۲/۱۲

تېمېتي جامونه

زړه مې ليوڼی شو صتم ستا غېږ کي مستي غواړي
ستا د مخ په شمعی باندي ځان ستي ستي غواړي
گلو سره مينه چيري نشي په رانده احساس
بن کي د بېلو ژړيدل سحر وختي غواړي
ستا داننگو لمبو ته نور او که نارووايم
سوچ ورته کوم خو دا توپير ډيره سختي غواړي
يا د يې د يوسف تېري خاطر بيا تخنولی دي
خيال د زليخی چی ډک جامونه تېمېتي غواړي
ما خو په دنيا کي اور د مينی غوره کړيدي
ژوند مې په ازغو شو خوږو تاسو جنتي غواړي
چيني کړی جرس چې د منصور کلي بارېږي نن
تلل له دي کاروان سره د حق مينه هستي غواړي
نوري نو «حقيار» د نن سبا خبري نه مني
صبر يې نور نشي ياره ستا وصال دستي غواړي .

جلال آباد

۱۳۷۴/۱/۸

* * *

اي د ياجوج ماجوج وارته د قفقاز اسيره
په هر قدم کي درته سد د سکندر شومه زه
د جودي څوکو ته مې الوزي ښوحي خيالونه
باغي ولس ته عالمگيره سمندر شومه زه .

کابل وزير اکبر خان

۱۳۷۶/۴/۱۵

مات رباب

چي د ښکلا او د جمال زيری دی
 دا په مین زړه د کمال زيری دی
 ستا تش نظر زما زخمي احساس ته
 د لیونی مینې د خيال زيری دی
 دا ستا رنگین او خوږولي فکر
 ماشوم زړگي ته مې د قال زيری دی
 د زلفو ورځ دي له تندې ليرې کړه
 په کي د لمر او د هلال زيری دی
 غوټې موسکا کړي پورا کړي پرې اچي
 ښکاري چې دا د نوي ځال زيری دی
 ناسته محفل کي د رڼا د شينو
 ماته گناه او د وصال زيری دی
 فالبينه گوره د وختو تندې ته
 د نیک شگون که د ځال زيری دی
 د مات رباب له مخي خيږي اواز
 د نوي ترنگ او ځوي ځال زيری دی
 «حقيار» مفتح ته چې وردانگي ياره
 پټ په کي خدايرو د وصال زيری دی

جلال آباد

۱۳۷۳/۶/۱۰

د زړه فلا

کله خندا کله ژړا ورسره
کله وفا کله جفا ورسره
ته خو مې زړه ته مې لیمه یې صنم
چې اخلم ساه یادوم تا ورسره
ما د ریبیار لاسونه ښکل کړل مخکه
پیغام مې ولیدلو ستا ورسره
د نرگسي سترگو کتودي چو کرم
رانه دی وکړه د زړه غلا ورسره
تا چې تهرگند کړ مخ رڼا شوله شپه
جلوه وه ستا که وه بریښنا ورسره
وي کلي او کورکي گونگسي په سبا
شوم د غماز مخ کې رسوا ورسره
د «حقیار» شعر ستا ښکلا کړ رنگین
کړې به خلوت کې مشغولا ورسره .

کراچۍ کلفتن

۱۳۶۸/۱۲/۵

اوسپنيز هوډ

غرونه راته ټیټ شول او خپري یې کړي وژري
هوډ مې اوسپنيزدي او هدف مې مقديس دي
سره د وینو رنگ مې اسیران دي ازاد کړي
ویش یې کړیده کاروان زما احساس چرس دي .

۱۳۷۶/۷/۶

دازه ساده

مخمه تاريخ د خپل ژوندون لټوم
د ابدالي په خيبر پښتون لټوم
شوم كند په غاړه قلندر مينه كي
هم ميخانه او هم مفتون لټوم
چي د ليلا لپاره تير شي له ژوند
داسي مجنون داسي جنون لټوم
رانه چي ورك په كي منزل دي هر وخت
دغه ناسمونه سمون لټوم
خلكو هواكي عنقا ښكار نكړله
دا زه ساده يي په جيحون لټوم
د يار وصال ته به واصل شم څنگه
د عشق كتاب كي دا مضمون لټوم
د تورو شپو د تور تمونو غيږ كي
خوپه وږمه د سباژن لټوم
دي غويولي اسلامي امت ته
خوپه نغمه د پيوستون لټوم
له تاونه شوه د خودي احساسه
اوس زولني د ليونتون لټوم
زه «حقيار» گرځم جوړيدلو زړو كي
سوو زخمو ته يي سكون لټوم .

پېښور

۱۳۶۹/۱۲/۱۵

راځه چې يوه جوړه کړو جونگره په څنگل کې
حمزه بابا

د بقا تصوير

په نياز د محبت به دې گلان کيدم وريل کې
راځه چې درته ځای درکړم د زړه په شيش محل کې

چې شي مو تصور کې ترې جوړه ترېا   قوه د فرېشو کړو د خپل ځان په تماشا
جذبه کې له دوزخ او له جنت نه بې پروا   دايرې نه بې بهر شورا نه هيره شي دنيا

په قدح او په ساغر به درود وايو په محفل کې

تصوير د خپل بقا به په فنا کې لټوو   جوهر به د وصال خوند د صهبا کې لټوو
تمثيل به د جنت ښکلا دا ستا کې لټوو   نگهت به د ختن باد سبا کې لټوو

«حمزه» به ځان سره کړو چې مو ګډ دې تخيل کې

راځه چې د وجود له احاطې نه شو بهر   بوداسي کيف پيدا کړو چې مو حس نه کړې بشر
لطيف او نوراني جسم لا مونږ ته وي ابتر   بدل په حقيقت کړو د مجاز سوي وزر

تهمت د محاسب نه به ځان خلاص کړو په عمل کې

راځه چې را پيدا کړو امتزاج د روح او تن   زه ستا د مخ هنداره ته زما د زړه چمن
خالونو ته د سپين مخ دې زه ونيسم لمن   په شال د رنگينيو به دې پټ کړم بدن

چې و ستا يې «حقيار» تا په نفرو او په غزل کې

راځه چې درته ځاي درکړم د زړه په شيش محل کې . جلال آبا

د روح دمه

ښکلی شه نغمه شه چې دې غېږ کې ونيسم
 داغ مې په سينه شه چې دې غېږ کې ونيسم
 محان لکه پتنگ چې کړم ستا مينه کې ستي
 ته بله ډيوه شه چې دې غېږ کې ونيسم
 وشوئله نسيم ته د وريښمينو زلفو غوکي
 گل غوندي تازه شه چې دې غېږ کې ونيسم
 شرنګ ورکړه ښکړو ته چې غمونه مې شي مړوي
 خپله تکه سره شه چې دې غېږ کې ونيسم
 پړانيزه لږ سترګې چې د نيارانه رڼا شي
 روح ته مې د مه شه چې دې غېږ کې ونيسم
 ورکړه رښيانو ته مې رڼ رڼ خواښونه
 کلکه پښتنه شه چې دې غېږ کې ونيسم
 لار د مېخاني چې راته بنده کړي ستا سترګې
 ډکه پيمانته شه چې دې غېږ کې ونيسم
 هېرې چې له مانه کړي اشنا ستا د ستم کيسې
 داسې اندېښنه شه چې دې غېږ کې ونيسم
 آي د توبې خياله له ما گرځه ليري ليري
 ته هم هيکله شه چې دې غېږ کې ونيسم
 مړوي د اميد غوتې شوی بن کې د گلانو
 ژوند ورکړه وږمه شه چې دې غېږ کې ونيسم
 وکړه التفات د انعطاف لږ د «حقيار» په لور
 زړه کې يې ميله شه چې دې غېږ کې ونيسم

جلال آباد

۱۳۷۴/۶/۱۸

جامونه د ښي ماتي

خالونه چي په مخ دي د الفت وځلیدل
دا خوب و او که خیال و په جنت وځلیدل
دا ستا له نرگسي سترگو یی واخستو الهام
لمر او هم سپوږمۍ په صداقت وځلیدل
نڅښلي مي لاته وو خولیدو سره ي نېشه شوم
جامونه دي ساقی د محبت وځلیدل
دا تا چي نن په مړاو سترگو ماته وکتل
زما هم امیدونه د وصلت وځلیدل
د دین او د وطن نه یي چي ځان کړ لو قربان
داغونه یي د وینو په غیرت وځلیدل
ښي مخ یي د اللهم « په تجلاتو منور دي
سپین ستوري ورته ټول په خجالت وځلیدل
«حقیار» چي په سرو سترگو ستا له دونه شورا ستون
رودونه یي د اوسنکو په هیبت وځلیدل .

لفسان

۱۳۷۳/۸/۶.

د شپې غزل

که تا مونږ کې شیندلي د نفرت وزرې دي
 مونږ هم زړه کې کرلي د الفت وزرې دي
 دا هم مینه وه گوره چې د قتل فلسفه شوه
 هایلې چې وژني دا محبت وزرې دي
 دامه واي چې د ژوند کاروان مي ورک شو په بیدیا کې
 لا تاندي مي رقیبه د غیرت وزرې دي
 نسیمه! وربنمېن لاس دي تیر د هیلو په وړل کې
 بیا سوي مغرور حسن د جرئت وزرې دي
 د خیال گودر دي شین د مسافر ارمان کې خاله
 که غومره غوړېدلي د غربت وزرې دي
 لیمو کې دي غوړېږي د عشق ځانګې تبسمه
 رحمت کې خپرې شوي د رحمت وزرې دي
 خالونه سره او شنه ګلابي رنگ د انځور
 اینه چې ماتوي دا د وحدت وزرې دي
 له ډیرې ښکلا خپله اوس احساس د بد رنگي کېږي
 جنون سره یو محاي د معرفت وزرې دي
 پروین ته دالوت د هوس خیال پرېږده «حقیاره»
 د زړه د شاهین ماتي د همت وزرې دي.

وزیر اکبر خان کابل ۱۳۷۷/۶/۲

زړه مې تخنيرې

ستا توري زلفي د خپل زړه مارغه ته دام وينمه
 بس ليوننتوب د مستقبل ژوندون انجام وينمه
 که دي خوځگۍ راته په مينه مينه راگره ليلا
 دا له رقيب نه د عمرونو انتقام وينمه
 په ژړا سرې سترگي مې ما ناندي خبرې دي نن
 محکه لم زاند مې ستا په مخ کې هر اندام وينمه
 زړه مې تخنيري هسي نه چې په توبو وخېژم
 ساقي شرابونه چې لاس کې دي ډک جام وينمه
 ما که هر څو ورکې پرواز د تخيل شاهين ته
 خو ستا د کيف په معرفت کې يې ناکام وينمه
 خداپو تر اوسه په الف بې هم پوه شوي نه يم
 دې مدرسه کې د هر چا درس نا تمام وينمه
 خو د مقتديان به يې «حقياره» بلې خوا مخ کوي
 چې له قبلي نه يې مسجد کې کوږ امام وينمه .

جلال آباد

۱۳۷۳/۱۱/۲

په دې شعر مر حور ملنگ جان په یاد

د مینې مشعل

د پښتني مینې مشعل ته سلام
چې پکې پټ وي دي اجل ته سلام
چې د مودو ویده شعور راوېښ کړي
له درد نه ډک هر یو غزل ته سلام
چې د احساس په مې مدهوش کارندان
هغه ساقی هغه محفل ته سلام
چې د غرور شمله یې هسکه ده تل
ددي پښتون د پټګۍ وړ ته سلام
چې د وطن په ننگ شول خاوري خاوري
د هغو پیغلو تور وویل ته سلام
تورو تیارو ته چې سبا راوړي
دې پاک مزل او پاک منزل ته سلام
چې ننګیالو کړي خاپوړي په کې
دغې جونګې او محل ته سلام
د بې ننگۍ ژوند چې را لنډ کړي پر تا
کوه «حقباره» دي مقتل ته سلام.

جلال آباد

۷۳/۱۲/۲۸

د اننگو شفق

وار د بېلو په وژر پريوزي
 د نغو شور دي په مجمر پريوزي
 د قاف د ديو غيږ کي پري د ارم
 د شپي تور چال په سپين سحر پريوزي
 د رقيب نيت زما د عشق مثال ته
 د انگليس شوم گرد په خمير پريوزي
 په مستي کي خو تر هيدلي راشي
 مخه افتونه به گودر پريوزي ؟
 زړه له ناکامه نه تابع شي ورته
 چي له جادو پري دک اثر پريوزي
 سترې دي يم هسي ارام دي نه شم
 چي غم مي ستا د زړه له سر پريوزي
 د اننگو شفق يي زلفو کي پټي
 لمر يي د مخ په غلته هنر پريوزي
 د ويشتو رنگ خو دی هم کي طلايي
 له کوم د هجر توراثر پريوزي
 ددي واجب اطاعت اجر صنم
 « حقبار » د شونډو په کوثر پريوزي .

د ترنم انگازي

دا ستا د ارمني ميني دردونه ښکلوم
 د زړه په سر د عشق سوي داغونه ښکلوم
 داستا ناوي چې شوله د وفا په جامه ښکلي
 دا زه دي شنه پنگري او سره لاسونه ښکلوم
 په خيال کي چې دروا لوزم چمن ته د ميني دى
 په بن دانگو کي سره گلونه ښکلوم
 راځه زما د ميني رنگ نه رنگ واخه سپر ليه
 چې دلته په ليمو دي قدمونه ښکلوم
 په غيږ کي دي خيبره انگازي د ترنم دي
 نقش زړه د خاطر « ۱ » کي تصويرونه ښکلوم
 د هجر په تيارو تيارو اوږدو شپو تنها يي کي
 اي گراني ستا خواږه خواږه يادونه ښکلوم
 چې څرکي مي د زړه د ردمي د ميني په کي ښکاري
 نوخود به دي « حقياره » نه شعرونه ښکلوم .

پښتور

د خيبر دره

۱۳۷۳/۱۲/۲۹

« ۱ » د رنگين غزل خاوند مرحوم مصري خان خاطر

مشق که جنون

ستا په تش لیدو باندي خمار یمه
 مخککه دي له حسن نه مخار مخار یمه
 یاره چی یی کړی او پري عمل نکړي
 زه دی له وعدو مخني بيزار یمه
 هيڅکله پوهنتني ته رانغللي
 هجر کي دی ټول عمر بیمار یمه
 مینه که جنون دي که څه کیف په ما
 ولي د منصور غوندي په دار یمه
 خیال یم که احساس یم که شاعر یمه
 گل یم که بلبل یم که مالیار یمه
 پام کوه رقیبه چی لمبه په شم
 پروت یم د ایرو لاندي انگار یمه
 ورځي یی زما له سیمي نه درومي
 غم هم پیژندلی زه «حقیار» یمه.

د زړگي زنگ

خپله گل يې گل دی رنگ
 دا دی سترگی دي که بنگ
 لږ مې خواته را نژوي شه
 پا کوم د زړگي زنگ
 بوی له مېنك او غنبر ډیر کړي
 په سینه لاجي لونگ
 هم نېشه کړم هم خمار کړم
 صنم ستا د بنگړو شرنگ
 دا به څه د خوند شیبې وي
 چي د دوه سترگو وي جنگ
 دا دي هم د کبر نښه
 زه کړم مینه ته کړي څنگ
 ستا د مینې تهمتونه
 ما قبول کړل رنگارنگ
 محان په تا به لولپه کړم
 ته يې شمع زه پتنگ
 ستا جفا به يې پردیس کړي
 په «حقیار» شو دا ملک تنگ .

کویته طوغي روډ

۱۳۶۹/۴/۲۵

سپين کتار

دا ما ستا د وړېنمیتو زلفو تار نیولی دی
 که بې جا دو منتر مې لاس کې مار نیولی دی
 دا څه که سرگردان په یوې ښېې ما گرځوی
 ما ستا د سپینې مینځ لکه پر کار نیولی دی
 و شینده سپوږمۍ! ښه په فرصت شغلې پلونه
 هرستوري د سبا مې له مدار نیولی دي
 ارمان مې ځوانیمرگ لکه نختر ددې وطن
 د زړه د بلبل ښکار ته چا چنار نیولی دي
 نظره محتسبه! د گیلو او د نازونو
 کمین درته گریوان کې سپین کتار نیولی دي
 کتار د ښاپیرو به دي پرې نه دم قفقاز ته
 په پوله کې د زني مې مزار نیولی دي
 که لمر دي که سپوږمۍ ده لیلې ته یې ستا ښکلا ده
 دي تندر ولي ستا په ځاي «حقبار» نیولی دي؟

وزیر اکبر خان کابل

۱۳۷۷/۹/۲۰

د مځ رڼا

لږ په وعدو وکړه وفا صنمه
زه دي شوم مینه کي رسوا صنمه
مینه چي ستا شوه بازاری رابکاره
زه د هر چا شوم د خدا صنمه
ما ویل زما بي خو ستا پل ته خدا
خاوري ارزو کړله زما صنمه
گالم غمونه د وصال په طمع
نوره نو دا شپه کړه سبا صنمه
د عشق تیاره بحر کي ډوب یمه ستا
کړه رابکاره د مځ رڼا صنمه
د هجر درد باندې دردمند دي «حقیار»
غواړي د وصل مسیحا صنمه .

کوټه طوغي روڼ

۱۳۶۹/۴/۵

وړمې د محبت

د گلو په گاوند کي وې تل خار د محبت
 دي زلفي چي خوږل کاږه بڼامار د محبت
 که شي د محبت په حوند او ساز باندي خبر
 زاهد به راسره شي په دا لار د محبت
 چي مينه کي دي مې شوم نو په خپلو سرو لاسونو
 گلونه راته کيږده په مزار د محبت
 په مينه او محبت به مې غواني درته لوگي کړم
 که لږ په مينه وکوي اقرار د محبت
 چي پاک وي محبت په کي خلوص د زړه ښکاره شي
 بيا لاس کي لکه گل ښکاري انگار د محبت
 د زړه په آينه کي به مخاي ور په محبت کړم
 که خداي «ج» مې کړي ورپيش په کوم دلدar د محبت
 گلان د محبت به وازرغون په محبت کا
 چي بن د محبت وي او ماليار د محبت
 وړمې د محبت دي په جهان خوري وري دي
 کاش وکړي لږ «حقيار» ته هم اظهار د محبت

پېښور حيات اباد

۱۳۷۱/۱/۲

خم او خيام

يار د گلو په چمن کي لوبيدلی
 مايي مخ ته په بڼه مينه واي کتلی
 هيڅ حاجت د عزرائيل راتلوته نشته
 زما روح ستا له کتو سره وتلی
 ستا د هجر په تياروکي به زه وړک واي
 که د وصل لمر دي نه واي راختلی
 له هغه جنت دوزخ راته بهتر دي
 چې لومړي مي په کي ته نه يي ليدلی
 دا ستا حوري او غلبدان مي پکار ندي
 زما د يار په څير بل هيڅ نشته دي ښکلی
 اي د يار د وصال سترپه سترپه خياله
 ولي تير مي شوي د زړه کوڅه کي غلی
 څو چي مي، خم او خيام وي نو ژوندي يم
 ما خپل زړه په شنه پياله باندې بايللی
 توري زلفي دي په سپين مخ هسي ښکاري
 لکه لمر په رڼا ورځ تندر نيولي

د امید ډیوی می مری تگری نسیمه
 ما په سرو وینو خراغ دي لگولی
 خدای دي خیر کړي څه سره سېلی لگیږي
 چي وران نکړي د اشنا د تصویر څلي
 داسي ښکاري چي احساس دي د حق یار دي
 چي د حق مینه کي دومره دردیږي.

جلال آباد

۱۳۷۲/۷/۲۸

توبه

خیالي انځور مي نه شي د روح سترې تنفا ته
 خیال به دي را پاتي شي او خپله به عنقا شي
 اوس خو مي اشنا له اسولیو هم ویرېم
 هسي نه له شمعي نه د دود په څیر جدا شي.

وزیر اکبر خان - کابل

۱۳۷۶/۲/۱۰

د مینې بتخاني

ډیر خو بونه ، ارمانونه افسانې شوي
 راسنکاره د بدمرغي چي نشانې شوي
 د احساس سترگي رنډي راته پردوکړي
 خو د تالا د گران وطن مو خزاني شوي
 د قدرت د لیونیو له جنونه
 نامراده مو د هیلو نذراني شوي
 چي بي لارو ته یې سمه لار شوه
 د واعظ غریب په ښېو کي زولني شوي
 زه خو هم ستا مینې راوستم د خواته
 غومره ډیری بیا اشنا ستا بهانې شوي
 ما پخپله بدې پجاري په تګان وکړي
 په نصیب کي د دښمن مې دزداني شوي
 ساقی ناست دې وچي شونډې او سیلې کړي
 چي په لاس د غمازانو پیماني شوي
 د کوثر او د زمزم په اوبو صاف شول
 هغو زړو نه جوړ د مینې بتخاني شوي

چې د وخت د فرعونانو سر مي مات کړي
نو له شرمه پښتني هم زماني شوي
رانه هيري مي تويي او هم تسپي شوي
چې په غوږ مي ستا د مينې تواني شوي
درندانو کله لارلي «حقپاره»
چې سړي مو د عمرونو ميخاني شوي.

لاهور

۱۳۷۳/۱/۲

***

توبه

د زلفو زولنو ډي چې هر څوک ډي رنگولي
لقمان ترينه عاجز ډي ژوندي نکړل مسيحا
ژوند مي تفکر شو تطور د کائناتو کې
شيخه ته په دا ډول عبادت کړه زه په دا.

جلال اباد

۱۳۷۲/۶/۱۵

د جنون خپسه

وطنه! خپل او پردي ستا هلوکي وسوځول
هوښيار دښمن دي په آشنا هلوکي وسوځول
د انسانيت په قاتل راغله د جنون خپسه
د خپل ملت بې گوره بيا هلوکي وسوځول
خرقه پوشانو د مظلوم غوښي کباب کړي پکي
د وحشت اور د بې گناه هلوکي وسوځول
سره افت راوستل له قطبې افغاني بېرشي
بې ننگ مزدور، د خپل بابا هلوکي وسوځول
دماروښي تيوري زېږ ندي وحشي لښکرو
هم د تهذيب، هم ارتقا هلوکي وسوځول
د هندوکش د لمن سوريه! په خيبر ورتاوشه
چي د پنجاب گرمۍ يې بيا هلوکي وسوځول
عاجز يې شو له درکه د رمز نه فلسفي د عقل
خپله مجنون چي د ليلا هلوکي وسوځول
شوه طوفاني په سمندر د نهيلۍ کي بېړۍ
د شهرت خيال د تمنا هلوکي وسوځول
«حقياره!» نه تنها سياسي ليبر په مونږه وکړل
سپينه جامه کي مو هر چا هلوکي وسوځول.

جلال آباد - ننگرهار

۱۳۷۵/۵/۲۸

د وفا لوبڼه

د لوبڼې په نوم شعري ټولګې ته

روح ته مې شه د مسيحا لوبڼه
د هجر شپې ته د سبا لوبڼه
مصري وږمې چې بې کړې صاف جې وړل
کنعان ته ورکړه د دعا لوبڼه
د خجالت وريځو کې پټه شو ترې لمر
چې وی لیده ستا د حيا لوبڼه
زه د بوټۍ په ټال سپوږمۍ ته ځمکه
شوه د همت وژمې ستا لوبڼه
ستا د محواني رنگين سپرلې غزالي
شه پرې حسينه د وفا لوبڼه
گيره شوی دام کې د رواج، بېغلکي
بس دی وه دی په پلا لوبڼه
علاج يعقوب «ع» ته شو کميس د يوسف «ع»
لید د «حقيار» غواړي له تا لوبڼه.

پېښور

۱۳۷۴/۱۱/۸

وجدان

د زړه سرانده صاحب په اقتفا

رښکارېږي هر انسان خفه خفه
د سالم فطرت وجدان خفه خفه
رنگ د شونډو نه دې خو وړمې محروم دي
دې چمن کې ټول گلان خفه خفه
له رقيب سره زما بې لاس يو کړي
دې خاطر زما پريشان خفه خفه
ما ډير محبور او حفا وليده بار نه
محکه گرځمه حيران خفه خفه
نن کار غانو بې ټاي ونيوه په بڼې کې
خو د به گرځمي بوراگان خفه خفه
چې د قبر شنه چنده بې هسکه نه ښو
دې لحد کې شهيدان خفه خفه
تحقق ته بې ما ډيري منډې وکړي
خو نن وينم خپل ارمان خفه خفه
د «حقيار» شونډې به ولي وچې نه وي
چې تری گرځي نن جانان خفه خفه.

جلال آباد

۱۳۷۳/۶/۵

سوزيدلې ارمان

وطن دي ډك نن له جگړو وينمه
ويښ شه چې گير دي په دامو وينمه
د زړه په كور كي به ي ميلمه كړمه زه
دا مسافر د ډيرو شپو وينمه
څوك پاتې نه شول چې سينگار يې جوړ كړي
د وطن ناوې په سلگو وينمه
د گل په څيرې يې محواني شوه خاوري
نن يې ارمان په سوزيدو وينمه
دغه د ظلم او وحشت دور دي
د وخت فرعونه نور په تلو وينمه
هرې تيارې پسي رڼا وي ضرور
د فتحي لمر په راختمو وينمه
محكمه او اسمان د چا له غمه ژاړي
اوښكي يې بيا په توتيدو وينمه
د غځو يې ننگه پښتنو له لاسه
خراب ما حول د پښتو وينمه
چې هميشه په سمه لاره درومي
خلقو «حقيار» هم د هغو وينمه .

جلال آباد

۱۳۷۳/۱۱/۱۱

د وصال او ارزښتي

په ښکلا کې لا ثاني
خوې خصلت کې رحمتي
په خلقت کې انساني
عاطفه کې یزداني
فقيرانو کې فقير
په غنا کې سلطاني
هم الفت هم لطافت
يو بشر يې نوراني
هم ساقی يې مینه ناک
هم مستي يې هم ځواني
هم ماليار يې هم گلشن
هم سپوږمې يې تاباني
ستا په مينې حکم کاندې
ایتونه قرآني
سوچ او خیال دي کر مه ډوب
سمندر يې طوفاني
دا د مينې کوم پيغام و
که الهام و اسماني

دردانه يې گل مثاله
 ستا تصوير ته حيرانې
 ليلاستا په وسوسو کې
 شوم مجنون بيلباني
 ستا ليدلوسره آرام شم
 شي مې ورکه ستوماني
 زما دعا زما تمنا
 د وصال لپاره اړواني
 صنم بيا دې راتازه کړل
 روغ زخمو نه پخوانې
 شوندي شونډو لره راځه
 پرديسي يم کارواني
 ستا د زلفو زولنو کې
 شوم اسير او زنداني
 ستا محل زما چونگره
 دا مې بله ناداني
 ستا يوه خولگي خندا
 زما د عمر پریشاني
 ستا کوڅې ته چې راجمه
 راته ځاندي ليوڼي
 ستا د زني د مزار
 ارمني يم ارمني

بد نظروکړه نظره
 زما مینه کتنه
 زه شاعر د خد و خیال
 په ما مه شه گوماني
 نه منصور شته نه مجنون
 دا تخلیق واړه فاني
 دا لیلا او دا ادا
 ټول حسرت پښیماني
 نور نو ستا د زړه محراب نه
 سجده خیال دي شیطاني
 د گلې په هبله گالم
 منزلونه اغزني
 ورت دي سترگو کي رندان سی
 نور نه حسنه بی عی
 زه غافل له دام د ښکلو
 تا کړم ښکار ناگهاني
 هم نیشه یی هم حمار یی
 هم غزل هم رنگیني
 ستا په سترگو کي پراته دي
 درملونه لقمانی
 کاش چي وکړي لږه چلپار په
 هم نظر یو فیضاني

جلال آباد

۱۳۷۲/۸/۱۰

د ماضي توره

قلمه وېښ شه وزر وغزوه

د زورورومانۍ ونړوه

د استضعاف د انتها په تکل

د حماسو ابتدا وټخڼوه

د ملائې د عظمتو په څلي

د آزادي خنډه سا وړيوه

د پاك حرم د بونكيو ښكاران

يو ځل بيا هم تاريخ ته رښمونه

* * *

مايوس احساس بيا يوگڼيدل غواړي

اوږد سكوت نور ختميدل غواړي

تياري سباته رڼا هيله لرل

فانوس كي وينه سوزيدل غواړي

د انتقام اورژر ژبغړانده چي شي

په زخمو مالگه دوريدل غواړي

د ملي برم تحفظ لپاره

زړه اوږو حونه يوگڼيدل غواړي

* * *

قلعه ژر شه چهانوته جوړ كړه
 كه په طوفان شي طوقانونه جوړ كړه
 چي د يو غاڅكي په اميد تيم ژواند دي
 ته يې رگوكي اېشارونه جوړ كړه
 په سپرغي ونه شوه لمبه لمبه شه
 د يو په سوخت د بل فكرونه جوړ كړه
 لوړي ژورو ته راضكلو باندي
 لوړ تر اسمان عمارتونه جوړ كړه
 * * *

له هر چا هير دي الهي تصور
 طاغوت رواج كي نمرودي تصور
 د خپل بابا په ائين اور لكوي
 مل شو قابيل د ابليسې تصور
 خوب د ابدال درنه تعبير غواړي
 مسلمه څه شو غزنوي تصور
 تصوير د اوروي خو ښكاره يې كړي گل
 چي وي اينه كي خليلي تصور
 * * *

د استبداد خونه تالا وگڼه
 الهام د پيل يې نن لنا وگڼه
 د اسارت كړۍ چي ماتي شولي
 دا ازانكي ستا دنډا وگڼه

د کرمین گیډه کي ستر انفلاق
دا هم اعجاز د جبل الله وگټه
دا چې ښکیلاک بیا بوگنیدلي ښکاري
خیال د اقبال فطرت کي ستا وگټه
* * *

خو بیا هم ستا په کور تورتم ښکاري
دلته د غم د پاسه غم ښکاري
ارمان او هیلې په کي سوزي زموږ
بل د نفاق اور چم په چم ښکاري
د ورور په ستوني باندي توره راښکل
دا انتها نود ستم ښکاري
ستا جهالت ولړزوله کعبه
د اقصي سترگو کي هم نم ښکاري
* * *

په خیال کي نوي تمنا راوله
د مظلوم شونډو کي خندا راوله
د تیارو غېږ نه شه شفق کي سپیده
دي تروپميو ته رڼا راوله
د ماضي تحرک نه عبرتونه واخله
محان کي احساس د مسیحا راوله
«حقباره» قول دښمنان یو شول درته
په لیوني هوس ویا راوله .

جلال آباد

۱۳۷۴/۹/۳

د مینې تمثیل

که په لیمو کې دي ستونه او ادا ووينم
له خپل زړگي نه به دغم کله په شا ووينم
خوب کې مې غيږ کې وليدي چې وينې شوم نه وي ياره
سترگي مې بيا بيا کړلې پټې که دي بيا ووينم
نوم خو دي دروند دي چې بې اخلم شونلې رېي زما
پدې گرد جنو سترگو څنگه ياره تا ووينم
په تخيل کې راته کړې صحنه د مینې تمثیل
بيا وترهيم چې وصال کې دي جدا ووينم
په ورين تندي هر کلي وايي گل بو راته هميش
څه به دي کم شي که دي شونډو کې مسکا ووينم
لږ د ځولي نه پسرلي په فضا واور وه
چې د فطرت د نغمو شرنگ خپور په دنيا ووينم
شمع محفل خوشحالوي نظر کړي مات سپيلني
زه دي هم دود شم که خوشحال مې دلريا ووينم

د سپين سالو رنگ دي له ورايه گلابي ښکاريږي
چي کله کله يي پرده مخي ته ستا ووينم
پسرلي وچ گل گڼي تازه چي ته سينگار نوي کړي
زه هم تازه په زړه داغونه د پخوا ووينم
جوړښت د عشق له بيلتون او فنوايي نه دي
خوند به د مينې مي کم شي که دي پخلا ووينم
لکه کعبه يي ښکلوم رکوع سجدي ورته کړم
دا زه «حقيار» دي کله پل چي په صحرا ووينم.

جلال آباد

۱۳۷۴/۱۰/۵

د شكيله كړتوالي په شعر د يوې مشاعرې په ترڅ كې

د وصال شپه

وخانده غوټۍ چې نور هوس د موسيلو کوو
وېش د نگهتونو به د شونډو په سروکوو
عجاي د الوتنې به زمونږه وي فضا د زړه
زده کړه د الفت به د نسيم له قافلو کوو
اې نه يو شفق ته صنم دا ښکلي پالنه به
مونږ د نرگسي سترگو په پرڅو د ليمو کوو
نور لکه د «قدر شپه» يې ياد دي کړي اختر خجل
محکه هر کلي دي په لمانځه او په روژو کوو
اي د پښتانه حسن تمثيلي له نظر مه شي
ستا د دروند احساس تجليل به هر وخت په شعرو کوو
يو بل ته کتل توبنه صحرا د محبت ته وږو
خو د عشق منزل ته شوگيری د نيمو شپو کوو

شمعي د وفا په نوم چي سوزي زه دي دود بڼه
 ځکه چي مونږ ستاليوني عشق سره «پښتو کوو»
 دا شپه د وصال ده مې ساغر او ساقې وينمه
 نشته خوب که وي بياني په سپينو مرونو کوو
 څه نرم ځنځير کي شو د مينې په اسانه ټنکار!!!
 بند په بند تړلي هر څه ستا په اشارو کوو
 قيد زړه مې پنجره کي د توتي په ځير الفت غواړي
 مه وايه «حقيار» ته چي مونږ خوی د غرنځو کوو.

جلال آباد

۱۳۷۴/۱۰/۱

د خوب زنجير

يا د ستا بوگنوي زما ضمير د خوب
وينم چي په وينه خپل تصوير د خوب
گل مي له منگولو رقيب چور کړلو
ومي کړه يوسفه! لږ تعبير د خوب
دا د غمگدې شپه سبا نلري ؟
ياکه شومه زه دومره اسير د خوب
ذهن، جسم دواړه د پښتون ویده
بل مي داسي ونه ليد نظير د خوب
پورته جنازه شوه د ماشوم ارمان
خلکو! دا مي ويولی تاثیر د خوب
پريږده چي مي خيال په غزونو شي
مه تره احساس مي په خنجير د خوب
و چاوده غوټی يي د ښکلا له زور
اخلي انتقام هسي شوگير د خوب
شو چي خوبولي مسلمان احساس
تخکه نو بدل ښکاري تقدير د خوب
اي «حقياره» زيري د خوښۍ نشته
مه بيانوه چاته تفسير د خوب .

څلوريځه

ما ويل سترگې دي اشنا څومره خوږې دي ؟

وی : د شاتو د شيرې څکې پيالې دي

ويل يې ستا سترگې نو ولې دومره سړې دي ؟

ما ويل اور د زرگې سوي يې پردې دي

کاږل محمود طرزي واند

۱۳۷۷/۱۱/۲۵

د ژوند نښویر

شومه منتخب غم ته په خپل دې انتخاب کښې
 نن چې مې دنیا کړې ننداره په اضطراب کښې
 لاړو تصور په اننگو کښې رانه وړک شولو
 ډوبه شوه د سوچ پېړۍ د اوښکو په گرداب کښې
 شرنگ ته د پایزیو دې گډېزې هوسونه مې
 ښه و څنگه زړونه د زلفو په تناب کښې
 شېخه! خفه نشی زه مخېلې شوگیرو یمه
 لږویده کومه غم په ترنگ د مات رباب کښې
 راشه چې دا دوه بیل زړونه یو کړو یو اواز به شو
 سترگې به تلوړ کړو د رقیب ظالم خواب کښې
 کله چې وږمو ته د سبا گل تبسم وکړي
 دایی خوشحالي وې که اخته شي په عذاب کښې
 نخله زاته وایی چې زړه صبر میځاني نه کړه؟
 ډکې پیالې ایښي دې ملا تخانته محراب کښې
 ورکه شوه د خوار لسو سپوږمۍ د وریځو مینځ کې - که
 محان کړلو لیلا سینگار او پته شوه حجاب کښې

ژوند مې زړه چاودون دنيا كېنې كله اوسيدلي شم
وگوره زما د ژوند تصوير شته په حباب كېنې
تا چې په «حقيار» باندې دعوه د خولگې وكړله
دا شېبې خوږې دي د ټول عمر په حساب كېنې.

جلال آباد

۱۳۷۴/۶/۳

***

ټوټه

تخه پرڅه څه وږمه شوم مړاوي هيلې خوزومه
د زړه شاړې او للمې به دي بيا ابادومه
خفه نه شي د ژوند سپر ليه اړير يې له ماليږي
يو څو د سترگو ستوري به جرگې ته درولمه.

۱۳۷۶/۵/۱

پښتون تندي

د منتشر ذهن زانگو شومه زه
که بوږيوکۍ په الوتو شومه زه
ښکاري په زړه يې څه ارمان پاتې دی
چې ټکۍ په مزلو شومه زه
بې واکه ومې ويل «هَذَا ربي»
چې د ښکلا په تماشو شومه زه
د خدا و خال له گناه ته راتير شې
نور بس له هر څه په توپو شومه زه
د پستو شونډو دپوکۍ په ستمه
لکه انگار پټه په اېرو شومه زه
زنار په غاړه د صنم پرستۍ
شېخه: کافرستا په کعبو شومه زه
پښتون تندي مې ټيټېدل نه مني
خو تاته حسنه! په سجدو شومه زه

لکه د شمعي قول شوم سترگې سترگې

چې دې محفل ته په راتلو شومه زه

گنډه تکميل مې شو منزل د مینې

دا چې وصال کې په سلکو شومه زه

ای د قاتلو سترگو خیاله سلام

بې له تا تش کالبد د مړو شومه زه

قدر د وصل له هجران پیدا شي

تېرې سحر ته دې له شپو شومه زه

نوم د رقیب هم پیغور ښکاري راته

چې پوه «حقیاره» په پښتو شومه زه

جلال آباد

۱۳۷۵/۲/۱۰

اسيری ولولي

مهار مي تور بنامار کړ د سوين ژوند علامه يم
بهری می د جهاد شوه عالمگیره هنگامه يم
تکل می د مظلومو ولسو خلاصون ښکېلاک نه
يم زیرې مسلمانان د ازاد ژوند پیلامه يم
جنبو می د اسیرو ولولي راپارولي
بس دك يم له پیغامه چي په ژبو زمزمه يم
قدسه: سپیڅلتوب به دي ساتم رب ابوي کرم
دي پیل می له اسيا نه خو هماغه کارنامه يم
طالب د حقیقت یمه خادم د پرگنو يم
«حقباره» په کتاب د قرباني کي سرنامه يم

کابل - وزیر اکبر خان

۱۳۷۵/۱۲/۱۳

د احساس قافله

د یتیم په گریوان اوښکې او اهوڼه په سلگو دي
 چې د پلار شهید یې خاوري ارمانونه په سلگو دي
 دا قتلان دعوا طفو د فطرت دښمنه ولې ؟
 ستا عمل نه امان غواړي ایتونه په سلگو دي
 له زاهد اقا مي هیرې شوي تسبی لار میخانې ته
 بوالهوس چی شول خیالونه عفتونه په سلگو دي
 بی ننګې چې میلمنه د پښتانه شوله حسرته
 شملي هسکې پاتې نه شوی حیرتونه په سلگو دي
 له خدمت دي زمونږ توبه ده شپیلوه مومه هڅو کي
 ستا له لاسه مو ویاړلې عظمتونه په سلگو دي
 جذبي مړای شوی سپرلیه سندریز غږ تاکی نشته
 سویو ناندو د بلبل ته چمنونه په سلگو دي
 د از میښت شیبې شوي سختی قدم کلک کیده «حقیاره»
 د احساس قافله سترې منزلونه په سلگو دي

جلال آباد

۱۳۷۴۵/۴/۲۰

کړې خانګې

مات وزر پنجره کي بند د ښکار مارغه يي
 کړې خانګې ! تصور د ژوندانه يي
 چي انځور دي د تقدير په تخته څي دي
 ژونده! ښکاري چي نصيب د پښتانه يي
 شامېرک شوم، ستا لمر مخ ته کتي نشم
 داسي مه وايه! چي ټوله روغ وينه يي
 مادي وصل په بيلتون کي دي موندلي
 که هر څخوړانه جلا يي، جلا ښه يي
 زړه او روح مي د بيلتون غم کي مدغم شول
 که يي بيل هم، زما روح او زما زړه يي
 اوس دا خپل زړه تاج محل، احساس کشمير کړه
 بند د ښکليو کي ځوان عشقه! بندي ته يي
 سيلې نده، اسولي د گل دي خياله!
 مار چيچليده! وارخطا ورته په څه يي
 ابتدا د انتها هم ابتدا وي
 لمر ته وګوره، پدي راز که پوه نه يي
 ناوکی! له يو وحشت نه مي کړي خلاصه
 اوس له بل غم سره لاس په گريوانه يي
 چي دي ډير ځان ته نږدي کي نو محروم شو
 ليدې نشي تا «حقيار» اوس يي ليمه يي

۱۳۷۶/۴/۲۴ وزير اکبر خانه مينه - کابل

د پولیگون په سپینې مشهد کې

باغي احساس مې سرکمند کې کینود
کړې پیرزو پر ما وصال د کلو
د څرخي پله او پولیگون د مشهد
کړمه ویاړمن یې په دیدار د څلو

ستر شهید زما د انقلاب لارښود
ماته دا وویل د حال په ژبه
ترجماني زما د هیلو وکړئ
هم د اقبال هم د ابدال په ژبه

تجدید د عهد ته مزار ته راشئ
د پولیگون د نغمو شور وښئ
چې تل مو پاتې وي دیاد آینه کې
له دغه شایه یو انځور وښئ

دغر ناطي د ناوي جهوریل بیا
له تا خپل محان سینگارول غواړي
بیا د اقصی ملکوتي وزري
یثرب فضا کې الوتل غواړي

د صفيي توره د ملالي تپه
يو خلي بيا تکراريدل غواړي
هم د خندق هم د ميوند د زلمو
ويدي جذبي بيا بوگونول غواړي

ابن زياد، ابن زياد ايوي!
ساندي د خونديو مي فضا کي خپري
د غزنوي د پت اوشان وارثه
کشمير کي بيا شول عفتونه اري

محاي درکود دي په جدت ونيسه
ته مقدس بنکلي مرام لري
که وين شي بيا به شور او زوږ جوړ کړي
ته شاته داسي عظيم قام لري

د جنتي وږمو خو شويو څپو
زما تخيل ته دا الهام را کاوه
ولي ويده يی؟ منتظر چا ته یی؟
ماته يي داسي يو پيغام را کاوه

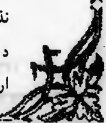

د اسلامي عظمت زړې کرښې
په تيندک شوي دي وحدت غواړي
په جبل الله يې بيا پيوند دي حتمي
دا ولسونه حریت غواړي

دا په شا تللي دښمن پریښدي
بس پاتې ده د څو شیبو خبره
بودی د مکر دي ده سرته ناسته
درته کوي د آلو خبره

زما ضمير داسې مخواب ورکړ
زه دي په تمه د وصال يمه
گردي نړۍ سره محسن شهیده
لار به دي پالم شهيد پال يمه

د عقيدت څو پيرزويني خپلي
نذرانه تاته پيش کول غواړمه
د نړۍ بام نه خپلو کړيکو باندي
ارواح رابولم تا نمانځل غواړمه

مونږ چې ژوندي يو هسکي سترگي گرځو
تا د حمزه د توري شرنگ راوړي
که بيا تازه شوه حسيني کربلا
دلته خو هم ستا وينو رنگ راوړي

ستا د عظمت ولولو شور جوړ کړ
وي لږ زول ټول طاغوتي ځواکونه
چې تسلسل دي د احساس خوندي وي
دلته راغلي ايوبي فوځونه

اي ډير عزيز خو اوس محکوم امت!!
راشئ چې بيا صليب په دار ځيړو
چې د شهيد د وينو پور ادا کړو
د خپل جهاد هريو غدار ځيړو

ستا فيضاني وږمې که نه کړم خوري
زه به «صرصر» يمه بهار نه يم
ستا په کاروان کي که کمښت محسوس شي
بيا خو به زه هم د «حقيار» نه يم

پوليگون کابل ۱۳۷۶/۱/۷

د وړانگو سمندر

د غرونو - غرونو وړانگو مېنځ کې لمر وځليدې
 د سپين سحر په ټنډه کې سحر وځليدې
 وطنه! د تيارو د جزيرو سکوت مو مات کړ
 د نور د سپينو وړانگو سمندر وځليدې
 ستا تکه سپينه وړخ رانه خوړلي تروپهو وه
 يو پرک شوي په څرمنځي مازديگر وځليدې
 داستا له مخ شو ولي ميکده کې د وحشت جام
 انځور شوي د برېښنا په لر او پر وځليدې
 بنگرې د خاص سرو زرو دي په لېچو وو د پېغلو
 سودا د کرشمو کې په مجمر وځليدې
 د شومو نيزو بد نظر وو - ووو درته موسپېرې
 اي پرځي چې نن بيا د گل په سرو وځليدې
 يوه د اسمان اوښکه حنجره کې د صدف شوي
 د سوي زرگي «اه» وي چې گوهر وځليدې
 «حقياره»! دا خو ستا د ليونۍ مينې اعجاز و
 چې محل شوي په هنداره کې جوهر وځليدې

وزیر اکبر خانہ مينه، کابل

۱۳۷۶/۴/۱۰

څپانده شور

د نوح «ع» بېړۍ روانه يم د لوړو غرو په څوڅو
 نه بېمه زگ چي به ايستار شم د واښو په څوڅو
 څپانده شور د خپلواکۍ هي غزونې وکړي
 خيال د ورېښمو بدلولم غم د اهزو په څوڅو
 لکه پتنگ زما قرباني به دي تلپاتي يادگار
 د خپلواکي جنت ته اوږم د لېو په څوڅو
 ته شه حمزه او ايدال ، زه يم ميوندې ملاله
 تپ به دي بېگل کرم د زړه سره د کمنڅو په څوڅو
 فاتح نظر دي آشنا زما سترگي مغلوبې کړلي
 چي کړيلا وه زهوني جوړه د بېزو په څوڅو
 شمعي نور ستا له دلفارۍ او قرباني مننه
 وصلکه روښانتوم دا ننګو په څوڅو
 ما په سرخي پوږو ناوې نکرې اي نايښي
 د يار له وينو ږدم خالونه د بارځو په څوڅو
 «حنيفي» لږ خو د «حقيار» بڼې کي هم وچقيږه
 دلته فکرونه نمانځل کيږي د ليمو په څوڅو

وزير اکبر خانه مينه - کابل

۱۳۷۵/۱۱/۲۸

آباسين ته

« صفېي » شهر په اقتفا

خسار يم خو پيالي شه اباسينه که مي وېږي
 د وصل خو شيبې شه اباسينه که مي وېږي
 دا ستا د رڼا شور مي خوږوي نشي له تخايه
 د ميني اندېښني شه اباسينه که مي وېږي
 سرکش سمندرونه مي مخاي کړي په کچکول کې
 زم-زم د هاجري شه اباسينه که مي وېږي
 راکش کړه تنابونه چي خواره واره وايو شي
 تعبير د «لويدي» شه اباسينه که مي وېږي
 د وخت هر يو ظالم خپل منطقي انجام ته مخ کړه
 طوفان د قواړي «شه اباسينه که مي وېږي
 غرور د پرېشانو مي بېگل شونډی د آسمان کړي
 «اسره د بي اسري شه» اباسينه که مي وېږي
 بهير د تلو سو ته مي تسبي د سکون راکړه
 د اوبکو غو قطري شه اباسينه که مي وېږي
 سرخي کړه را پيدا خزان و هليو انتگو کي
 سپېدي شه غه وېمي شه اباسينه که مي وېږي
 «سکون مي دي نشتوالي هغه خو غنده غږه يم»
 تکر شه حادثي شه اباسينه که مي وېږي
 پيدا دي په نېچو کي کړه نځپاند سندريز شور
 په ليکه د «صفېي» شه اباسينه که مي وېږي
 که ستا په مخ «حقيار» ته د وصال لاري کړي خلاصي
 زاري گيلي-گيلي شه اباسينه که مي وېږي

« ۱ » د نوح د طوفان او « وفار القور » ته اشاره ده

د فرياد تېلي

چې يو تېلي د فرياد يم هير دې نه يم
چې دې سترگو کې سواد يم هير دې نه يم
دم په دم مې له نظر نه غورځوي چې
شکر دومره خو دې ياد يم بهير دې نه يم
تا چې دک د لمر کچکول کړله خپل حسنه
ماويل زه گټې شمشاد يم، هير دې نه يم
هوسۍ سترگې چې په سترگو کې دې ښکار کړم
اوس که صيد يم که صياد يم هير دې نه يم
ته مې سر او زړه مې مينه رانه غواړي
دلته زه هم ستا مraz يم. هير دې نه يم
سوي زړه مې سور په وينو په ښو ستا
ښه دې هلته هم آباد يم هير دې نه يم
که هر څو دې خسروي غرور ليوال دې
شيرين زه دې هم فرياد يم هير دې نه يم
تخيل مې سرگردان ستا د خيال خيال کې
يوېوکې او که گرداب يم هير دې نه يم
سويځېدل مې دا معنی چې ستا قبول يم
زه «حقيار» د هابل داد يم هير دې نه يم

وزیر اکبر خانہ مينه - کابل

۱۳۷۷/۲/۲۸

لا هوتي نفمي

زه چې د پامير له څو څو آورم الهامي نفمي
شمعي د پقيع، د بدر ماته يادوي نفمي
راکړه ذوالفقار چې پرې ميده کړم صليبي ناقوس
واوروم د اندلس ولس ته بيا ملکوتي نفمي
نه مني څمار دي د مجاز زما فطري احساس
جام د حقيقت کي راته راوړه کوڅري نفمي
واوري مستقبل که د سپرلي د بېکالو شور زما
ناڅي به شپېلي د اسرافيل «ع» کي لاهوتي نفمي
حورو اننگي او د جبين رنگين خالونه مو
پور وي په عقبي ، ماتخنوي اوس سمدستي نفمي
اي ويده امته! ابدالي جذبي سړي نه کړي
غواړي سومنات او پاني پت بيا غزنوي نفمي
ستړي د ملالي او ناهيد اروا پيغام لري
اي همځولو تال د رباب کړي انقلابي نفمي
کړي د «حقيار» د سترگو تور دي د معراج تکل
لمر به شي کچکول او خير به غواړي افافي نفمي
وفاي اکر خانه مينه - کابل

مجنوب خيالونه

خلك خوبونه كړي، زه شپې لوبوم
 د زرگي شوخي تلوسي لوبوم
 د خيال تدبير د تقدير واگي نيسي
 مالوېي كه فرېنتي لوبوم
 زړه! ته منزل ساه گاني شولي ورشو
 اوس د غمونو قافلي لوبوم
 خيال مي كړچي، زلفي يې مراندي، مراندي
 زه بوډوكي، د دېنت خيالي لوبوم
 زده! يو نن خو مي پيالوته پرېږده
 خفه له وخت، ستري غرمي لوبوم
 د هنر پوري موري! راغلم مسيح
 اوس به دا غبرگي جنازي لوبوم
 د ميوند خليه! كه رقيب شهيد كړي
 زه به دي اوس هم مړي ايري لوبوم
 د شهيد جام په قبر خلي هسك شو
 ساقې نور غم او غمكدي لوبوم
 «حقپاره!» ستا مجنوب ووينم خيالو ته
 د باد په گوتو كي وېمي لوبوم

د باد په گوتو كي وېمي لوبوم ۱۳۷۶/۸/۱۵ درېم مگرويان كابل

د توبې تقدس

تکمیل یې دې د عشق، که عشق ته لار پیدا کوي ؟
 که پټې په تجلیاتو «طور» منزل رڼا کوي
 ساه گانې د فضا دې، روحاني او فیضاني شوي
 که مینه مراسم د بنده گټې ادا کوي؟
 د خدای «ج» د حسن سیوري ته مې مینه پیغله شوی
 د لمر شغلې یې مخ ته له کتو حیا کوي
 د هیلو د زخمي زړه سترگې بریښ نلري لمر نه
 «یتیم په ژړا پوخ دي» ارمان دا وینا کوي
 که ځوان هم یم، پښتون یم، توبې ستا تقدس ساتم
 دا نن مې غیږ کې بیا رباب غمزي رسوا کوي
 له ماسره د دې غم، دامې تړي ده د وینو؟!
 خفه له گیلو ډک زړه راته دا ژړا کوي
 که حس دې د تمیز لکه محک خوی د آبنې کړي
 عقیب شو تصور مې، مینه او بد جدا کوي
 له ډیر یاد یې خیالونه، زما ټول شول تصویرونه
 جرگه دې د زړه کور کی، مرور پخلا کوي
 دا سترگې که جادو او که منتر دي نه پوهیږم ؟
 د سترگو رب کې روح، د زړه له روح پنا کوي
 آبنې کې د خاطر دی، زما تصویر چیرې څرمه شه
 «حقیار» که خدای «ج» نه غواړي څه ، بس دا دعا کوي
 ۱۳۷۶/۷/۱۴ - درېم مکرویان - کابل

نور او نار

ته شوی منزل د انتظار پښتنی
ستړی تویی شوي په یو وار پښتنی
خجلې مینې د احساس پارخو کي
دومره خو ژر نکړي اقرار پښتنی
توریم خو خال دي د تندي یم گوره
چیرې چې نه مې کړی گوډار پښتنی
ستا اننگو کي دي جنت او دوزخ
چې کله نور شي، کله نار پښتنی
لږه موسکۍ شه چې راواوړېږي
په گابل جان باندي بهار پښتنی
ساده ورپل ته دي لوگي شه مغل
ستا پښتنی ادا نه محار، پښتنی
بڼ د سینې کي به غوټۍ وسپرم
که زه دي شوم د غاړې هار پښتنی
ستا د محوانۍ د بڼ مالیار بولي محان
دا ته هم پیژني ؟ «حقیار» پښتنی

نوتې

هلي احساس ، شعور ، وجدان نه يې زما ژبه پرې کړه
 د پانده عقل د نظر په زړه نيزه ايښي ده
 دا بې اودس امام لمانځه کې پرې جادو پخوي
 په سپين کفن کې مې د هيلو جنازه ايښې ده
 ۱۳۷۵-۳-۱۰

د عشق داغ په سوي زړه تصوير د اور يمه زه
 چې دايرو منځ کې پټه سوزم هغه سکور يمه زه
 چې په هندارې د مجاز کې حقيقت وويني
 د رابعې د پاڅي مينې روڼ انځور يمه زه
 د رابعه بلخي په ياد

د سترگو توره زما په تور تورنه
 دا زړه توري دې رحمتونه وينم
 په سپين تللي د غوسې توري نښي
 دا په کاغذ تورايټونه وينم

د لیلی دینتی د شهیدانو خطاب

آب د آمو لري د هغې توري شرنګ راولو
 شهبازه گوره د مسیح د پیغام ترنګ راولو
 د وخت یزید ته تسلیمې مې د وجدان سپکاوي
 دي کړیلا ته د هغه حسین فرهنگ راولو
 «لیلی» اوس وایه مجنونان د وینو یو که نه یو
 پریدو دی نه بل ته په وینو ستا پالنگ راولو
 «شماله» بوی مې د سپیڅلو وینو تاند کړلي ته
 شوق د نغا به دي وږمو کي په غورځنگ راولو
 یو تسلسل دي پولیگون نه دلیلی تر دینتی
 مونږ مستقبل ته خپل کاروان د نام و ننگ راولو
 بیا انگازي کوي غوږو کي د ملالي تپه
 د میوند غلیما درته بیا هغه اهنگ راولو
 د وینو سره مودي ورکړي د «لیلی» بارخوته
 د لاله کله اوس به دلته هم ستا رنگ راولو
 تا چې زمونږ د ژوند ډیوه کړله په وینو بله
 مونږ هم له هر څاڅکي لښکري د پتنگ راولو
 د شهادت شراب یې ټټېلي دي څمار یې مات دي
 لحدو ستا غیږي ته نن «حقیار» ملنگ راولو

د خوي احساس

دا ستا چي وخت د نادانۍ بدل شو
زما هم وخت ژر د خواري بدل شو
سرخي د شونډو لټوم په خم کي
نه چي خمار مي د محواني بدل شو
پټه پردو کي رسوا مينه نکړي
سو اسولي په پړيوکۍ بدل شو
تا چي وريل کي سره گلان وټوميل
رنگ مي د مينې د غوټۍ بدل شو
له سومات تر باهرې جسارت!
غزنه کي ول چي د پگړۍ بدل شو
چي يې په تا باندي نظر پريوته
د اسرافيل تال د شپيلۍ بدل شو
هلته مي وموند و مقام د وجود
چي تصور مي د هستۍ بدل شو
په حقيقت د عشق پوه شو «حقيار»
اوس چي احساس يې د خوښۍ بدل شو.

نغمه د خپلواکي

هدف مو د دين سيوري او جنله د خپلواکي
 په سرو وينو ساتو بله ډيوه د خپلواکي
 د تور ښکيلاک بروجونه ټول يو دم په نهيدو شول
 له دي محابه چي پيل شوه زمزمه د خپلواکي
 نن بيا مي تر غوږ نوي ترنم ازنوي ساز شو
 شپونکي په تال کي را وسته نغمه د خپلواکي
 ميوڼد مي شمله ورشو او ايوب مي شمله ور
 ملالې چي مي پورته کړه جنله د خپلواکي
 يو دود يي کړم لمبه يي کړم د اور په ليکو باندي
 خو روح کي مي مړه نه شو له نشه د خپلواکي
 د سره طلسم زوره نور دي کوډي اثر نه کا
 خپاندهمو رگو کي ولوله د خپلواکي
 نه تخت شته دي نه بخت شته دي زما د خوار ولس
 خو نيغه يي په سر وينم شمله د خپلواکي
 ددي کلي شيخان دي ما د اور په دار کي بند کړي
 يو محل خو جوړ ومه ميکده د خپلواکي
 دا بيا چي په نښا شول غيږي پي چنارونه
 چليږي يي په پانو کي وېمه د خپلواکي
 له هستو ارادو مي د تاريخ غيږه ده ډکه
 فطري وه پور مي نکرله جنبه د خپلواکي
 «حقيار» چي د جنون تر حد مجنون د خپلواکي دي
 ليلاد وصل شرط ايښي تحفه د خپلواکي
 دا شعر مجاهدو شاعرانو په شريعت اوونيزه کي بدل کړه

بسرلي ته خطاب

واوړه بسرليۀ! سکون نه شی گوره شورشه
 تنلر په دښمن شه بوگونونکي غږ او شور شه
 دا مری مری شونډی او دا تپي تپي زړگي
 دي سويو زخموته مو مرهم شه هم ټکور شه
 پورته شه شهاب شه شيطانان په غشو ووله
 مخکي ته رنگ ورکړه د شهيد دوينو پور شه
 مورگي د شيبير او هندوکش چي رازرغونی کړي
 تاومي د سپين غره شه د پامير په ټوکو خور شه
 قهر او ستم يي اننگونه سرخي وړي ده
 دي يتيم ارمان ته مي هم پلار شه او هم مور شه
 اوسنکي مي کاروان، احساس څاروان خانه بدوش يمه
 سوري د چنار نه شی نور ته زمونږه کوورشه
 څومره رنگيني چي د فطرت درته ښکار يږي نن
 دي نه مي هم يار ښايسته و ته هم ور ته نور شه
 پرېږدئ سره ټيکري مازدېگرونه چي ښايسته وي پري
 شعر د «حقيار» کي د گودر غونډي انځور شه

۱۳۷۷/۱/۶

کانتينټيل هوټل کي مشاعره کي ولوستل شو

خپل کلي «نظر آباد» ته

ستا نرمې غيږ کي روزل شوي يم
 ستا د تيو شيدي مي خچلي دي
 په دې دنيا کي خو مثال نه لري
 حتی کوثر نه هم ټاغلي دي
 مور به چي ستا په سينه محمولم
 راته يي غوږ کي الاهو ويلي
 په پسته ژبه او يو خاص ترنم
 ماته يي اللو للو ويلي
 د نظر آباد علم پروري زانگو
 نور غره^۱ ته نور هم ټنگلا ورکړه
 د تصوف ډيوه دې تنه مه شه
 دې پاس سپوږمۍ ته هم رڼا ورکړه
 دا د عرفان او سلوک ستره هستي^۲

۱ د نظر آباد قطب خراټه د افغانستان له مشهور غرونو څخه

۲ علامه مرحوم مولوي عبدالخالق صديقي ديويندي

ستا پسته غيږه کې خوبونه کوي
د روحاني فيض وږمې ناڅې ورته
رند او زاهد يې طوافونه کوي
هاغي يې دوه سترگو ته نذر ايښي
دا چې اخوند بابا^۱ کې اورېلوي
بابا! ستا غزون، گياه نه سوزي
اور د سلگي او آه په زور بلوي
دا شوخه دنگه او مغروره هوسۍ
چې يې منگي په سر کتار ښکاري
دا ده د چا قبوله شوي دعا!
چې ټول وطن پرې لاله زار ښکاري
د قاف د غره دا بې پروا شاپيري
د سيند^۲ هنداره کې ټول محان گوري
يو زېم زيبخلي نا ارامه اروا
سترگو ددې کې خپل جهان گوري

۱. د نظر آباد په کلي کې د يو ولي مشهور زيارت چې په غزونو او گياه کې پټ دی.

۲. د کلي ختيځ ته د کابل - جلال اباد د لويې لارې نه پنځه د کابل سيند.

مېدان د سترگو دې نور هم پراخ کړه
 ښکېلي حيا وي چور لکونه وهي
 په کي ښکاريېي مقدس بغاوت
 گوره له ورايه سترگ کونه وهي
 غږې د اوبو دې سپين تندي تريو کي ؟
 دا په مخپو دې په کي پوري اوښکي
 وڅښه يې غمي نازولي پيغلي!
 د کابلي پيغلي مجبورې اوښکي
 د سيند هغه سندرېز شور نشته
 چي مو خمار کړي زنگيدلي زړونه
 د موسيقيت وزرونه وسوزيدل
 له کابلي نغمو ختل دودونه
 قدم قدم سراي د مينې شه ته
 د ښکلا نوي قافلي درځي
 غيږه دې پرانيزه لږ. ومو سپړه
 د کديخيلو^{۱۰} نه وېښي درځي

۱۰. کديخيل. امريخل. بيټني. گلبيله او جاله وان د نظرآباد وېښ قري دي.

دا چې دستورو په نڅير ډير تحليلي

دا ده غبرگون د بيت نيکه ددعا

د «بېټنيو» مېرنيو زلمو

د همت توره خلاصه نه کړي له ملا

اي «گلبيلي» رېښتيا د گلو لېبتي

بورا نظر تاكي گلچين غواړي

گوره کچکول د ماضي نيسي لمن

حيات الله^۱ په نڅير حسيښ غواړي

غيبې بابا^۲ لاس يې غيبې ونيسه

د خيال پردي ستا اسطوري غږوي

اسري يې تاته ننواڼي راوړي

په سرو منگولو ستا جنهې هسکوي

۱ «حيات الله د پاشي شير علي زوي د نظر آباد اوسيدونکي وو چې الله «ج» ورته فرق العاده استعداد او غږ اخلاق ورپه برخه کړي وو. زما ملگري او د زده کړي هم دوره او د دعوت او جهاد د پوهنتون د شريعاتو د پوهنځي محصل وو چې د روسانو سره په مخامخ نيټه کې د شهادت لوړ مقام ته ورسيد.

۲ «غيبې بابا د نظر آباد قطب خواته د تور غره په لمن کې يو زيارت دې چې داسې ذهيت موجود دې چې په پخوا زمانو کې د کفارو سره په جهاد کې کله چې نژدې وو د کفارو له خوا ژوندي ونېول شي هملته غيب شوي دي

د درونڼې د برېشنا "۱" سپينو وړانگو

جلال آباد ته پاپس و شرما وه

د «امر خيل» ملكوتي انگازو

لينن گراد، كرملين وخوځاوه

د ننګرهار پوهنتون ستا په ټنډه

لكه اكسفورد لكه ازهر ښكاري

په لر او بر يې پلوشې خپرې دي

دا ډيوه ونه بلې لمر ښكاري

د سمچانو "۲" سمځي راز سپرې

د نيكو مستي خاطري وايي

د اريايي مدنيت هسكي نښې

ستا د لرغون تاريخ كيسې وايي

۱» د ننګرهار د برېشنا بند او د ننګرهار پوهنتون د نظر آباد قطب خوانه د تورغره

په لمن كې د كابل - جلال آباد په لويه لار كې واقع دي .

۲» د نظر آباد ختيځ ته د كابل د سيند نه پورې غاړه په غونډيو كې اوږدې اوږدې

سمځي دي چې ويل كېږي له اسلام نه مخكې هلته زدهشيانو ، پوهانيانو او د نورو

مذهبونو خاوندانو ژوند كړاوه دا سمځي د څنه يو كلي او پټاو ته ووتل دي .

د زردشتي پيغلي اروا تلولي!

ستا د وړيل خوشيځان پراته دي

د بودائيت د قبلې شيخ او پيره

راشه ستا هم څو خدايان پراته دي

د غره لمنې د گودر غاړې!

هر مازديگر دې سور او شين بڼكاري

ننه له رايو او بي له مخ اور واخست

د دې ځايونو پيښ بڼكاري

هر سباون دې په وېرو كې نغښتي

بوی په غوقه كې انځورونه كوي

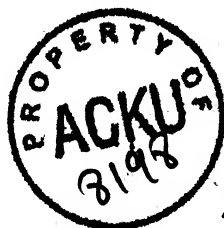
د اسمان ټول ستوري گډېږي ورته

پيغلو د چم ته سلامونه كوي

د مخامخ هسكې غونډۍ شپونكيه!

دا سوي سوي نغمې مه غږوه

تېرې څمار ماران ازار کړې درته
 د زړه تارونه يې نور مه خوزه
 د شپېلۍ هر يو زير او بم تال دي
 د چا د عشق سوي داغونه چيرې
 د چا احساس مسري مسري شي ورته
 د چا په زړه کي ارمانونه چيرې
 د پيغلو پټی او ساده سترگي
 يو تقدس لري الهام لري
 د لا شعور چوپټيا يې خوب مه گټه
 تحت الشعور کي يو پيغام لري
 اې د ادب او د هنر پلوشي
 ته د اسيا د زړه په تن کي ساه يې
 د وريل گل يې د وطن د پيغلي
 ته د سپين غره د اننگو ټنگلا يې

دا بې پروا، باغي حسينه کوچۍ^{۱۱}

د زړه په مراندو کي کيږدۍ دروي

ژمي دي، زړه غوره، گوندي دلته

بخت خلاصوي اوس په يوه گۍ بلوي

د ايلبند سترې مينه مينه پيغله

شپول کي زمونږ دارام ساه غواړي

تناکي واغوندي په بڼيو راشي

اي د «حقيار» جونگړۍ تا غواړي.

۱۳۳۷/۵/۶

«۱» د دوبي په گرميو کي کورچيان پخوا لوسو سيمو ته گي خو د ژمي په پخنيو کي

کورچيان هملته د تور غره په لمنو کي کيږدۍ دروي

لنډه پيژندنه

نوم : قاضي محمد حسن «حقيار»

د پلار نوم : جانگل

قوم : احمد زي

اصلي هستوگنځي : ننگرهار ، سرخروډ ، نظر آباد

فعلي هستوگنځي : کابل - وزير اکبر خان مينه

د زوکړې کال : ۱۳۴۹ هـ لمریز - ۱۹۷۰ م

زده کړه : بکلوريا ، د اتحاد له عالي ليسي څخه ، د پيلوم د اېوبکر صديق «رض» د اسلامي زده کړو له لوي انستيتيوت څخه ، لسانس : د ساينس او تکنالوژي د اسلامي پوهنتون د شرعياتو له پوهنځي څخه .

رسمي دندې : د شهيد مولوي حبيب الرحمن د متوسطه مدرسي (د ناصر باغ د دارالايتم) استاد ، د پيام آزادي راډيو د آژانس غړي ، د ننگرهار د اوبو لگولو د رياست د خدماتو عمومي مدير ، د ننگرهار د دولتي مطبوعي عمومي فني مدير ، د شريعت اوونيزي د ليکوال هيت غړي او سياسي مبصر ، د اطلاعاتو او کلتور وزارت د نشراتو د لوي رياست مرستيال ، د شريعت اوونيزي سرپرست رئيس ، د کانو او صنايعو د وزارت د کابل د نساجي رئيس ، اوس د کانو او صنايعو د وزارت د جيولوجي او علمي تحقيقاتو د انستيتيوت لوي رئيس . علمي او ادبي ليکني :

۱- بڼځه په اسلام کي : علمي او تحقيقي اثر چي په ۱۳۷۴ هـ لمریز کال په دوه ټوکوکي په پېښور کي خپور شوي دي .

۲- کورني فقه : علمي او تحقيقي اثر چي په شريعت اوونيزي کي په پرله پسې ډول تر اوسه ۷۰ برخي خپور شويدي او د کتاب په شکل چاپ ته چمتو ده .

۳- د الله «ج» په وجود عقلي دلايل: علمي او تحقيقي اثر چاپ ته چمتو ده .

۴- د منبر غږ ، چاپ ته چمتو ده .

د سباون وېمي : همدا شعري ټولگه

له دې پرته په هيواد کي د ننه او له هيواد نه بهر ورځپاڼو او مجلو سره قلمي مرسته .

چاپ: دانش کتابخانه، قصه خوانی بازار- پېښور

تېلفون: 2564513